Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47 йил чиқиши № 283 (13.239). 4 ДЕКАБРЬ 1965 йил ШАНБА *Баҳоси 2 тийин.*

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ҚУВОНЧЛИ ХАБАРЛАР

Наманган шаҳар электр тармоқларининг меҳнаткашлари КПСС XXIII съезди шарафига муносиб туҳфалар тайёрламоқдалар. Йил бошидан буён планга қўшимча равишда 16 минг киловатт-соат электр энергияси ҳосил қилинди. 5- газлаштириш трестининг коллективи эса корхона ва уй-жойларни зангори олов билан таъминлаш бўйича йиллик планни бажарди.

* * *

Каттақўрғон шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича етти йиллик планни адо этдилар. Йил охиригача яна 13 миллион сўмлик хилма-хил маҳсулотлар тайёрлаб чиқариш учун кураш мусобақаси кенг қулоч ёймоқда.

* * *

Навоий шаҳридаги уйсозлик комбинатининг меҳнат аҳли шаҳар чиройига-чирой қўшмоқда. Улар ишлаб чиқарган йирик панеллар ва уй жиҳозлари билан янги квартиралар бунёд этиляпти. Бу йил улар 22.500 ўрнига 22.567 кубометр қурилиш материаллари ишлаб чиқардилар. Бу, йиллик планда кўзда тутилганидан анча ортиқ.

* * *

Жиззах сут-мой заводининг бош корпуси реконструкция қилинмоқда. Янги совутиш установкаси, сутни қайта ишлаш цехи қурилаётир. Келгуси йилда корхонанинг ишлаб чиқариш қуввати 4-5 баравар ортади ва сут қабул қилиш қарийб 9 баравар кўпаяди.

* * *

Фарғона азот ўғитлари заводида қурилган дефолиант цехи ишга туширилди. Ҳа демай янги ишлаб чиқариш комплекси далаларимизга дефолиантлар етказиб бера бошлайди.

* * *

Қўқондаги момиқ фабрикасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари етти йилликни юқори кўрсаткичлар билан якунламоқдалар. 1965 йил плани ҳам муваффақиятли бажарилди. Кейинги ўн ойнинг ўзидагина планга қўшимча 307 тонна момиқ тайёрланди.

* * *

«Главташкентстрой» трестининг ижодкорлари техникани тараққий эттириш, технологияни такомиллаштириш, қурилиш ишларини жадаллаштиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Трест рационализаторлари 10 ой ичида 450 дан ортиқ таклифлар бериб, уларнинг ярмини жорий қилиш натижасидагина йилига 700 минг сўм иқтисодий фойда келтириш имкониятига эга бўлдилар.

Коммунистик меҳнат корхонаси номини олишга муяссар бўлган Олтиариқ нефтни қайта ишлаш заводининг коллективи ҳамма кўрсаткичлар бўйича етти йиллик планни бажарди ва планга қўшимча равишда ўн минглаб тонна маҳсулот ишлаб чиқарди. Суратда: корхонанинг илғор ишчиларидан (чапдан) Д. Қориев, М. Тошматов, И. Аҳмедов, Л. Лим ва А. Хусаинов ўртоқларни кўриб турибсиз.

Г. Бойко фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Советлар мамлакатида — ТАСС хабар қилади

РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР ЖАМҒАРМАСИ

Ереванлаги «Поливинилацетат» заводи бу йил тежалган хом ашёдан шу кунга қадар икки юз минг тонна поливинилацетат эмульцияси ишлаб чиқарди. Бу эмульциядан юқори сифатли химиявий бўёқлар ва лок, сунъий замша ва бошқа буюмлар ишлаб чиқаришда кенг фойдаланилади.

Қўшимча қимматли химиявий модда тайёрлаб чиқаришга ишлаб чиқаришнинг янги технологиясини жорий этиш натижасида эришилди. Бу технологияни завод рационализаторлари таклиф қилдилар. Ўн бир ой мобайнида корхонада ишлаб чиқаришни такомиллаштиришга қаратилган уч юзта таклиф жорий қилинди. Шундан олинган иқтисодий самара икки миллион сўмдан ошади.

ТАДБИРКОРЛИК БИЛАН

В. И. Ленин номли қўрғошин-рух комбинати пландан ташқари фойда олиш соҳасидаги йиллик мажбуриятини муддатидан олдин бажарди. Пландан ташқари олинган фойда 650 минг сўмни ташкил этди.

Усть-Каменогорск металлурглари ғоят рентабелли ишлаётганлигининг сири шундаки, улар техника билан хом ашёдан тадбиркорлик билан фойдаланмоқдалар. Етти йиллик бошланганидан бери ўтган йиллар мобайнида корхонада пландан ташқари жамғармаларнинг умумий фонди бир неча миллион сўмга етиб қолди.

ПОЛИЗ МАШИНАЛАРИ

Кировограддаги «Красная звезда» заводининг бир группа конструкторлари пиёз экадиган «СЛС-8» маркали сеялка яратдилар. Машинани мамлакатнинг барча тупроқ-иқлим зоналарида ишлатса бўлаверади.

Корхонада Россия Федерацияси ва Украина хўжаликлари учун шундай сеялкалардан дастлабки юзтаси ясаб берилди.

ҚУЁШ НУРИНИ «ЭМГАН» ЖЎЖАЛАР

Концентрациялаштирилган қуёш нури жўжаларни очиришга ёрдам беради. Қозоғистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг ходимлари билан ихтисослаштирилган «Обой» совхозининг паррандачилари ана шундай хулосага келдилар. Улар олим В. Н. Бухман ясаган рефлектордан фойдаланиб, товуқ тухумларини инкубаторга қўйишдан аввал нурлантириб олдилар. Мингта тухумдан қарийб 900 та жўжа очилиб чиқди. Бу — нурлантирилмаган ана шунча миқдордаги тухумдан очирилган жўжалар сонидан ўндан бир ҳисса кўпдир. Қуёш нурини «эмган» жўжалар анча тетик бўлиб чиқди.

ГИГАНТ КОМБИНАТ

Урта Осиё тўқимачилик саноатининг гиганти — Қирғизистон камволь-мовут комбинати фойдаланишга топширилди. Бинокорлар қирқ гектар ерда кенг ва ёруғ корпусларни барпо этдилар. Барча ишлаб чиқариш участкалари темир-бетон ва ойнадан ишланган муҳташам том остига бемалол жо бўлди.

Комбинатда қарийб қирқ минг йигирув урчуғи бор. Корхона ҳар йили тўққиз миллион метрдан кўпроқ жун ва камволь газлама бера олади.

ТЕМИР ЙЎЛ ҚУРУВЧИЛАР ЁНИГА ЕТИБ БОРДИ

Коғон — Душанба магистралида Қизилоёқ деган янги темир йўл станцияси пайдо бўлди. Дастлабки поездлар бу ерга Қарши машина канали қурувчилари учун ёғоч-тахта ва механизмлар келтириб берди. Бу сунъий дарё Амударёдан Таллимаржон чўкмасига қадар 90 километр масофага чўзилади. Таллимаржон чўкмасида сунъий денгиз вужудга келтирилади. Канал ишга туширилгач, Туркманистон территориясида 30 минг гектар ер суғорилади. Кейинчалик канал яна узайтирилади. Бу эса Туркманистоннинг шарқи-жанубида ва Узбекистонда 1.200 минг гектар ҳосилдор қўриқ ерларни ўзлаштириш имконини беради.

МЎЪЖИЗАКОР ЛИНЗА

Совет геологлари Тянь-Шаньнинг шимолий тизмаларидан ажойиб хазина топдилар. Туюқдаги қўрғошин рудаси конида разведка мақсадида пармаланган қудуқнинг йўлидан кутилмаганда бир тўсиқ чиқиб қолди. Бу кўриниши жуда катта линзаға ўхшаш рудали жинс экан.

Ер ости бойликларини қидирувчилар табиатда камдан-кам учрайдиган ҳодисага дуч келишди, дедилар ТАСС мухбирига СССР Геология министрлигида. Одатда қўрғошин конларидаги рудаларнинг таркибида металл миқдори икки-уч процентдан ошмайди. Анализлар шуни кўрсатдики, топилган кондаги руданинг ҳар тоннасида икки юз килограммдан кўпроқ металл бор экан. Шу металлни саралаб ўтирмасдан, тўппа-тўғри заводга юбораверниш мумкин. (ТАСС).

СЎЗ — МАШЪАЛЛАРИМИЗГА

БИЗ ЕРНИ ҚАНДАЙ ИШЛАЙМИЗ

Пахта майдонларимизнинг тупроқ хоссалари хилма-хил. Кўпчилик ерларимиз шўрхок. Тошлоқ ва қумлоқ участкалар ҳам каттагина майдонни ташкил этади. Биз далаларни шудгор қилишда, шудгорни эрта баҳорда юмшатишда, экин қатор ораларини ишлашда, қишки ёхоб беришда, ғўзани ўсиш даврида суғоришда тупроқнинг ана шу хусусиятларини тўла ҳисобга оламиз.

Масалан, бизда хлорли тузлар билан қопланган ерлар шўри ювиб йўқотилгандан кейин шудгор қилинади. Бу билан шўр ювиш ишлари осонлаштирилади. Зарарли тузларнинг тупроққа аралашиб кетишининг олди олинади. Маҳаллий ва минерал ўғитлар аралашмаси ҳам далалар шўр тузлардан яхшилаб тозалангандан сўнг солинади. Акс ҳолда шўр суперфосфатнинг ва гўнгдаги калий моддаларининг кучини кесиб юборади. Тошлоқ ва сув ўтказувчанлик қобилияти оғир бўлган далалар 35-37 сантиметр чуқурликда шудгорланади. Бу участкаларга қатор оралари торроқ қилиб чигит экилади ва ғўза туплари қалинроқ қолдирилади. Қумлоқ карталарда енгил тупроқнинг сувни ортиқча шиммаслиги учун зарур чоралар кўрилади. Ғўзани озиқлантиришда ҳам шу хил тартиб қўлланилади.

Ер ана шундай эъзозланаётганлиги, тупроқнинг хусусиятига қараб табақалаштириб ишланаётганлиги туфайли биз ҳамма майдонларда пахтадан йил сайин катта хирмон кўтармоқдамиз. Бу йил 2.040 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 26 центнер ўрнига 28 центнердан зиёд ҳосил олдик. Давлатга ҳозиргача 5.700 тоннадан ортиқ «оқ олтин» сотдик. Абдулла Кўкламов бошлиқ бригада 135 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ошириб пахта топширди. Бобомурод Шомуродов, Арслон Тешаев, Ражаб Нарзиев, Қурбон Муҳаммедов ўртоқлар бошлиқ бригадалар шўрхок ва қумлоқ ерларда гектаридан 32-34 центнердан пахта олдилар. Колхозимизда ҳосилдорлик бир йилда гектар бошига 3 центнер ошди.

Даромадимиз улкан хирмонимизга яраша бўляпти. Бу йил биз ўтган йилдагидан қарийб 300 минг сўм кўп даромад қиламиз. Бунинг 200 минг сўми СССР Министрлар Советининг шу йил 5 августдаги қарорига кўра, сўнгги уч йилда давлатга ўртача сотилган биринчи, иккинчи ва учинчи сорт пахтадан ортиқча топширилган юқори сорт «оқ олтин» эвазига олинади. Ҳосилни машинада теришдан 30 минг сўм фойда қилдик. Колхозчиларнинг ҳар иш кунига бултурги 1 сўм 95 тийин ўрнига 2 сўм 60 тийиндан пул тақсимлаб берилади. Юқори ҳосилли бригадаларнинг аъзолари ҳар иш кунига 3 сўм ва ундан ҳам кўпроқ пул олишади.

Колхозимизда звено принципининг қайта тикланганлиги дала ишларига раҳбарликни яхшилашда, ҳамма нарсадан доим кўз-қулоқ бўлиб туришда, камчиликларни ўз жойида бартараф қилишда, колхозчиларнинг ташаббускорлигини оширишда, бинобарин, пахтадан юқори ҳосил олишда катта роль ўйнади. Биз бу йил 16 та комплекс механизациялашган звено ташкил қилдик. Звеноларга Зулайхо Кўкламова, Орзигул Ҳасанова, Асқар Сулаймонов, Эргаш Эшонқулов, Дўстмурод Эргашев, Шариф Шаропов, Исроил Ҳамдамов каби тажрибали, ташкилотчи, обрўли механизаторлар бошлиқ қилиб тайинланди. Улар техника билан кўпроқ таъминланди, ишчи кучлари эса кам бириктилди. Бундан мақсад—бизнинг ер шароитимизда оз куч билан кўп пахта етиштириш мумкинлигини ёки мумкин эмаслигини тажриба қилиб кўриш эди. Тажриба ижобий натижа берди. Зулайхо Кўкламова бошлиқ звено ҳар бир ишловчи ҳисобига 18 тоннадан, Дўстмурод Эргашев бошлиқ звено 16 тоннадан пахта етиштирди ва ҳоказо.

Комплекс механизациялашган звеноларда бир тонна пахта етиштиришга 10-13 сўм атрофида пул сарфланди. Бу — колхоз бўйича ўртача сарфланганидан деярли икки ярим баравар камдир. Уларда ҳосилнинг 85-90 проценти машиналарда йиғиб-териб олинди.

Бизда тўққиз далали алмашлаб экиш схемаси бор. Экинлар ана шу схема асосида жойлаштирилмоқда. Олти далага пахта, уч далага озуқабоп экинлар, асосан беда экилади. Кўпроқ шўрланган участкаларда оқ жўхори етиштирилади. Бу экин ер танламайди. Айниқса шўрхок ерларда яхши ўсади ва мўл ҳосил беради. Энг муҳими — тупроқдаги зарарли тузларни шимиб олади. Беда эса ўзидан кейин кўп азот ва бошқа органик моддалар қолдиради. Ҳозир биз 300 гектардан ортиқроқ бедапояга эгамиз. Шундан 70-80 гектарини келгуси йил баҳорда бузиб чигит экамиз. Бунинг ўрни пахта етиштириб келинаётган кучсиз ерлар ҳисобига тўлдирилади. Бир неча гектар қўриқ ерларни ўзлаштириб, беда ва оқ жўхори экамиз. Шундай қилиб, келгусида экинзорларимиз янада кенгайтирилади.

Шунга мувофиқ алмашлаб экиш схемаси ҳам кенгаяди. Бу эса бизга пахта ва озуқабоп экинлар етиштиришни тобора кўпайтириш, ҳосилдорликни ошириш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш имкониятини беради. Бунга ишончимиз комил. Шу йил баҳорда бузиб чигит экилган 25 гектар уч йиллик бедапоянинг ҳар гектаридан ўртача 38 центнердан пахта олдик. Бу далаларга минерал ўғит солинмади.

Баъзи колхоз ва совхозларда агротехника тадбирларини комплекс қўлланишга етарли эътибор қилинмайди. Кейингиси аввалгисининг ўрнини қоплайди, деган фикр билан ҳамма тадбирлар мукаммал ўтказилмайди. Бу нотўғри, албатта. Чунки бир тадбир иккинчисининг ўрнини қопламайди. Шунинг учун ҳам биз агротехника тадбирларини мукаммал ва ўз вақтида ўтказишга биринчи даражали иш деб қараймиз ва шундай қиляпмиз. Бу — шўрхок ерларда ҳам, қумлоқ ва тошлоқ далаларда ҳам пахтадан муттасил мўл ҳосил олишимизда катта аҳамиятга эга бўлмоқда.

Шу кунларда колхозимизда дала ишлари конвейер усулида олиб борилмоқда. Пахтанинг далада қолган сўнгги кўраклари йиғиштириб олинмоқда. Ҳосилдан батамом бўшаган пайкаллардаги ғўзапоялар йиғиштириб олиниб, шудгор қилинмоқда. Шўрхок бўлмаган пахта майдони ва бошқа экинлардан бўшаган 500 гектар ер шудгорлашдан чиқарилди. Механизаторларнинг фидокорона меҳнати туфайли ер ҳайдаш юзасидан берилган топшириқ муваффақиятли бажариляпти. Тракторчилардан Н. Насруллаев, Қ. Муҳаммедов, Б. Султонов ўртоқлар кунлик графикдагидан анча ошириб ер ҳайдашяпти. Шудгорлаш кеча-кундуз ўтказилмоқда.

Ҳайдаш олдидан ҳар гектар ерга 300-400 килограммдан суперфосфат 4-5 тоннадан маҳаллий ўғитга аралаштирилиб солинаётир. Утган йили 28-30 сантиметр чуқурликда ҳайдалган карталар бу йил 31-32 сантиметр қилиб, 35-38 сантиметр чуқурликда ҳайдалган тошлоқ ерлар эса 40 сантиметргача чуқурликда ҳайдаляпти. Бундан мақсад — ернинг чуқурроқ қатламида чириндини кўпайтиришдир.

Одатда шўрхок ерлар кейинроқ ҳайдалади. Аммо, бу ерларни ҳайдашни баҳорга қолдирмаймиз. Шу мақсадда шўр ювишни жадаллаштирамиз. Ҳозир бу ишга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Ариқ-зовурлар тозаланяпти. Шўр ювиш учун бу ишни яхши биладиган сувчилар ажратиб қўйилди. Зарарли тузларнинг миқдори тупроқнинг оғирлигига нисбатан 0,01 процентга тушгач, ер шўрдан тозаланди, деб ҳисоблаймиз ва ҳайдашга киришамиз.

Янги беш йилликнинг биринчи йилидаги режаларимиз янада улкан. Келгуси йилда эски бедапоялар ҳисобига пахта майдонларимиз анча кенгайтирилади ва ҳосилдорлик гектарига 4-5 центнер оширилади. Шу тариқа пахта етиштириш анча кўпайтирилади. Бунинг учун колхозимизда барча имкониятлар бор. Техника етарли. Давлатдан жуда катта моддий ёрдам олиб турибмиз. Деҳқонларимиз ана шу ғамхўрликдан бениҳоя руҳланганлари ҳолда ғайратларига ғайрат қўшиб ишламоқдалар.

Тош ҲАТАМОВ,

Бухоро область, Ромитан районидаги Свердлов номли колхоз раиси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор.

КОНСУЛЛИК КОНВЕНЦИЯСИ ИМЗОЛАНДИ

2 декабрда Москвада СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва Буюк Британия ташқи ишлар министри Майкл Стюарт СССР билан Буюк Британия ўртасида тузилган консуллик конвенциясини СССР Олий Совети Президиумининг ва Буюк Британия қироличаси ҳазрат олияларининг топшириғига биноан имзоладилар.

Имзолаш маросимида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. А. Кириллин, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе ва бошқалар ҳозир бўлишди.

Маросимда Англия томонидан ташқи ишлар давлат министри лорд Чалфонт, ташқи ишлар министрининг доимий ўринбосари сэр Пол Гор Бут ва бошқалар бўлишди.

Конвенция ратификация қилиниши керак ва ратификация ёрлиқлари Лондонда айирбошлангандан кейин кучга киради.

Конвенцияни имзолаш маросимида А. А. Громико ва Майкл Стюарт нутқ сўзладилар.

СССР билан Буюк Британия ўртасида конвенция имзоланганлиги, деди А. А. Громико, музокаралар муваффақиятли тугалланганлигидан ҳамда ҳар иккала мамлакат ўртасидаги алоқаларнинг муҳим консуллик соҳасида тағин ҳам мустаҳкамроқ ва тартибга солинган муносабатлар ўрнатилганлигидан далолат беради. Конвенция имзоланганлиги шу билан бирга томонлар ўзаро истак ва холис ният билан иш кўрганларида бир-бирларига мақбул бўладиган қарорларга келиш йўлини топишлари ва шундай қарорларга келишлари мумкинлигини кўрсатади.

А. А. Громико консуллик конвенцияси Совет — Англия муносабатларини ҳар иккала халқ манфаатларини кўзлаб, тинчлик ва халқаро хавфсизлик манфаатларини кўзлаб ривожлантиришга ёрдам беради, деб умид билдирди.

Майкл Стюарт ўз нутқида мана шундай муҳим ҳужжат — консуллик конвенцияси имзоланганлиги билан маросимда ҳозир бўлганларни муборакбод қилди. Бу конвенция муҳим ҳужжатдир, деди у. Конвенция олиб борилган яхши тайёргарлик ишларини якунлаб берди ва консулликларимизнинг муваффақиятли ишлаши учун асос бўлади.

Конвенция имзоланганлиги, деди Майкл Стюарт, Буюк Британия билан Совет Иттифоқи ўртасида ҳамкорликни янада муваффақиятли ривожлантирмоқ учун ўрнак бўлади. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОННИНГ АЪЛО СИФАТЛИ БЕНЗИНИ

ФАРҒОНА, 3 декабрь. (ЎзТАГ). «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» Фарғона нефтни қайта ишлаш заводига ўрнатилган янги ускуна бугун биринчи марта Ўзбекистоннинг аъло сифатли бензинини берди.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Юксак малакали кадрлар тайёрлаш, қишлоқ хўжалик фанини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ва К. А. Тимирязев номидаги Ленин орденли Москва қишлоқ хўжалик академияси ташкил топган куннинг юз йиллиги муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми академия ходимларидан 197 кишини СССР орден ва медаллари билан мукофотлади. (ТАСС).

Профессор А. П. Редькин Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

Қишлоқ хўжалик фанини ривожлантириш, юксак малакали кадрлар тайёрлашдаги катта хизматлари учун ва туғилган кунига 90 йил тўлиши муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми К. А. Тимирязев номидаги Ленин орденли Москва қишлоқ хўжалик академиясининг профессори Андрей Петрович Редькинга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини берди. (ТАСС).

ЧЕТ ТИЛЛАР ИНСТИТУТИГА ФРИДРИХ ЭНГЕЛЬС НОМИ БЕРИЛДИ

Илмий коммунизмнинг асосчиларидан бири Фридрих Энгельс туғилган куннинг 145 йиллигини нишонлаш мақсадида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Тошкент чет тиллар Давлат педагогика институтига Фридрих Энгельс номини беришга қарор қилди. (ЎзТАГ).

ИЛҒОРЛАР ДАЛАСИДА

Шаҳрисабз районидаги «Қизил юлдуз» колхози деҳқонлари етти йилликнинг сўнгги босқичида чинакам тер тўкиб ишладилар. Пахта майдонлари кузда сифатли ҳайдалди. Шудгордан олдин ҳар гектар ерга 4,5 тонна гўнг ва 350 килограммдан суперфосфат солинди. Пахтакорлар мўъжизакор техникани асосий таянч деб билишди, деҳқончилик маданиятини юқори поғонага кўтара боришди.

Баҳор келиши биланоқ дала ишлари жонлантириб юборилди. Яхши ишланган ва тўйдириб озиқлантирилган 1000 гектар майдонга уруғ қадалди. Чигит ердан қийғос униб чиқди. Ғўзалар агротехника муддатларида сифатли парвариш қилинди.

— Ер — хазина. Унинг сийнасида бойликлар беҳисоб. Ернинг ёмони бўлмайди. Деҳқон — ернинг уста наққоши. У истаса, ҳар қандай тупроқдан ҳам олтин ундиради, — дейди колхоз раиси ўртоқ А. Қаландаров.

Ҳа, шундай! Ерга меҳр қўйган, уни эъзозлаган деҳқон доғда қолмайди. Миришкорлар ҳам ерга сидқидилдан ихлос қўйдилар. Натижада мавжуд майдонларда мўл-кўл жавоҳир бунёд қилинди.

Ҳосил йиғим-терими зўр уюшқоқлик билан ўтказилди. Социалистик мусобақа кенг қулоч ёйди. 130 киши кўпмингкилограммчилар ҳаракатига қўшилди. Х. Хуррамова, О. Каримова, А. Отамуродова, А. Алиқулова сингари толмас билак чеварлар шулар жумласидандир. Бу фидокорларнинг ҳар бири мавсумда 13-14 тоннадан пахта териб, колхоз хирмонига қут-барака киритдилар. Қисқа иш кунида йиллик план тўлдирилди. Ҳозиргача она-Ватанга 3.900 тоннадан кўпроқ юқори сортли хом ашё армуғон этилиб, зиммадаги социалистик мажбурият ортиғи билан бажарилди. Ҳосилнинг анчагина қисми «зангори кема»лар ёрдамида йиғиштириб олинди. Тайёрлов пунктига жўнатилган пахтанинг 92 проценти биринчи сортларга қабул қилинди.

Ҳосилдорлик бир йил ичида гектар бошига 8 центнер ошди. Берди Раҳматуллаев, Тошпўлат Каримов, Оқкўзи Бўтаев, Абдулла Рустамов, Йўлдош Раҳмонов, Шермамат Орзиев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик гектар бошига 43-46 центнерни ташкил этди.

Колхоз биргина шу йилнинг ўзида пахтачиликдан 1 миллион 716 минг сўм даромад қилди. Илгарилари колхозчилар бир иш кунига атиги 2 сўм 42 тийиндан ҳақ олган бўлсалар, бу йил 4,5 сўмдан кам олмайдилар.

Қўлга киритилган муваффақиятларнинг боиси шундаки, колхоз марди майдонлари ҳар қадамда янгиликка интилишди. Звено принципи мустаҳкамланди. Ўтган икки йил давомида янгидан 56 та звено ташкил этилди. Энг муҳими, кадрларни танлаш ва уларни жой-жойига қўйиш ишига жиддий эътибор берилди.

Хўжаликнинг бошқа соҳаларида эришилган кўрсаткичлар ҳам қувончли. Давлатга ғалла, пилла, сут, сабзавот, полиз экинлари маҳсулотлари топшириш йиллик планлари ҳам анча ошириб адо этилди. Гўшт топшириш плани эса эрта-индин бажарилади.

Шу кеча-кундузда колхоз далаларида кузги-қишки тадбирлар тезкорлик билан амалга оширилмоқда. 9 та ҳайдов трактори шудгорлашда юқори унум билан ишлаяпти. Шудгор олдидан ҳар гектар ерга 5 тонна маҳаллий ўғит, 250 килограммдан суперфосфат аралашмаси солинаётир.

М. САТТОРОВ.

Ю. УМИРОВ.

Қашқадарё области.

ВЕТЕРАНЛАР АГИТБРИГАДАСИ

БУХОРО. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Бухородаги революция ва меҳнат шуҳрати клубининг аъзолари яхши ташаббус бошладилар. Улар махсус агитбригадага уюшиб, шаҳар саноат корхоналари ишчилари орасида «Улуғ Октябрь революциясининг оламшумул тарихий аҳамияти», «КПСС совет халқларининг илҳомчиси ва ташкилотчиси», «КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми — саноатимиз тараққиётида янги босқич бошлаб берди», «Инсон ва озодлик ҳаракати» деган темаларда қизиқарли суҳбат ҳамда лекциялар ўтказмоқдалар.

Кекса коммунист Шамси Аслонхўжаев, Қосим Салоев, шахсий пенсионерлар Яхши Хўжаев, Иброҳим Идрисов, Ҳанифа Танташева ва бошқалар шаҳардаги пиллакашлик фабрикаси ёш ишчилари билан учрашиб, улар билан кекса авлод традицияларига содиқ бўлиш ҳақида суҳбат ўтказдилар. Бу ерда пенсионерлар ташаббуси билан «Глобус» сиёсий клуби ташкил этилди.

Слесарь Кўчқорбой Айитбоевдан Бухоро область, Томди район марказидаги 94-автобаза коллективи миннатдор. У ремонт ишларини муттасил юқори сифатли адо этишга муваффақ бўлаётир. Суратда: моҳир слесарь Қ. Айитбоев.

Э. Каримов фотоси.

ҚАҲРАМОНЛИК ЎЛМАЙДИ

БУХОРО. [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Молдавия тупроғида фашист-немис газандалари билан юзма-юз жанг борарди. Бухоролик ёш йигит Нарзи Ражабов ана шу тенгсиз жангда баҳодирлик, мардлик кўрсатди. У шиддатли жангда ўндан ортиқ фашистни ўлдириб, ўз қисмига ғалаба йўлини очиб беради.

Нарзи Ражабовга ана шу жасорати учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилган эди. Яқинда ёш қаҳрамон туғилиб ўсган Бухоро районидаги Ленин номли колхозда унинг хотирасини абадийлаштириш учун ҳайкал ўрнатилди. Шу колхоздаги ўрта мактабга Нарзи Ражабов номи берилди.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони Нарзи Ражабовнинг ҳайкали ёнига унинг ҳамқишлоқлари ва энг яқин дўстлари гулчамбарлар қўйдилар. Ҳайкал ёнига тўпланган қишлоқ ёшлари: «Сенинг ишинг, жасоратинг биз учун ибрат, йўлчи юлдуз бўлиб қолади» дея қасамёд қилдилар.

Т. НАЗИРОВ.

ТАШАББУС БУЛОҒИ

ҚИШЛОҚ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Бошланғич партия ташкилоти олдинги маррада, коммунистик қурилишнинг бош масалалари ҳал қилинаётган жойда иш олиб боради. Дарҳақиқат, бошлангич партия ташкилоти ўзи иш олиб бораётган коллективнинг илҳом булоғи, жанговар етакчисидир.

Қува районида «Ленинград» колхози бор. Бу хўжалик кейинги йилларда пахтадан ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ва арзон ҳосил олишда яхши кўрсаткичларга эришмоқда. Бу ерда чорвачиликнинг аҳволи ҳам чакки эмас. Колхоз аъзоларининг моддий ва маданий ҳаёти йил сайин яхши бўлиб боряпти. Албатта сизни бу муваффақиятларга қандай қилиб эришилаётгани қизиқтирар? Бу саволга партком секретари Исмоилжон Йўлдошев шундай жавоб беради:

— Партия Комитетига секретарь бўлган дастлабки пайтларимда йирик ташкилотимиз учун алоқадор нимаики иш бўлса ўзим елиб югурар эдим. Бирор участкада партиявий тадбир ўтказиладиган бўлса ҳам албатта ўзим боришим керак бўларди. Бу билан партия ташкилотининг иши олға силжийвермади. Район партия комитетидаги ўртоқлар, тажрибали партия ходимлари менга бошлангич партия ташкилотларининг кучига таяниб ишлаш, уларнинг ташаббускорлигини, ижодкорлигини ошириш кераклигини маслаҳат беришди. Партком аъзолари билан ҳамкорликда худди ана шундай принципга амал қилдик. Қарабсизки, натижаси чакки бўлмаяпти. Буни хўжалигимиз ишлаб чиқариш кўрсаткичлари, борингки, қишлоғимизнинг ҳусни-жамолига қараб сезиб олишингиз мумкин.

Колхоздаги далачилик бригадаларининг ҳар бирида бошланғич партия ташкилоти бор. Кўпгина бригадаларга коммунистлар раҳбарлик қилишади. Чунончи, Камол Ёқубов бошлиқ бригадани олиб кўрайлик. Бригада партия ташкилотининг секретари Мамасодиқ Бўриев коллективдаги ҳамма коммунистларни шахсан ўрнак кўрсатиб ишлашга, энг яхши, прогрессив нарсаларни ишлаб чиқаришга дадил жорий қилишга жалб қилди. Бошланғич партия ташкилоти коллективнинг меҳнати, ҳаёти билан боғлиқ бўлган энг долзарб масалаларни ҳозиржавоблик билан ҳал қиладиган бўлиб қолди. Илгарилари ҳамма ишни бригадир ўзича ҳал қилса, эндиликда у партия ташкилоти билан, унинг секретари Мамасодиқ Бўриев билан бамаслаҳат ишлайди. Шуниси қувончлики, бригада коммунистлари пахта етиштириш билан алоқадор бўлган ҳамма процессларни механизациялаштириш ташаббускори сифатида майдонга чиқдилар. Бу ташаббусни колхоз партия комитети қўллаб-қувватлади, ёрдам берди. Коммунистларнинг сўзи билан иши бир деганлари рост-да. Камол Ёқубов бошлиқ бригадада етиштирилган ҳосилнинг 70 процентдан кўпроғи «зангори кема»ларда териб олинди. Муҳаммаджон Жалилов, Ҳабибулла Эргашев каби механик-ҳайдовчилар мавсумда 70-125 тоннадан «оқ олтин» тердилар. Шунинг учун ҳам мазкур коллектив аъзолари колхозда энг арзон ҳосил етиштиришди. Ҳосилдорлик эса ҳар гектарига 35 центнерданга тўғри келди. Турсунхон Умарова, Раҳмонали Юсупов, Раҳматжон Олимов, Жума Орипов ўртоқлар партия ташкилотининг секретари бўлган бригадаларда ҳам қувончли натижаларга эришилди. Ҳар гектар ердан 32-34 центнердан ҳосил олинди.

Бошланғич партия ташкилотларининг ҳисоботларини партия комитети бюро мажлислари, йиғилишларида эшитиб муҳокама қилиш уларга конкрет раҳбарлик қилишнинг энг самарали формасидир. Шуни кўзда тутиб, «Ленинград» колхози партия комитети бригада партия ташкилотларининг, шунингдек ферма партия ташкилотларининг ҳисоботларини тез-тез муҳокама қилиб туради. Бу эса коллективнинг негизи бўлган партия ташкилотларининг масъулиятини оширишда, уларнинг оммага раҳбарлик қилишдаги қобилиятини кучайтиришда ижобий натижалар беряпти. Масалан, 16- бригада партия ташкилоти ғўза парвариши даврида коллективда ташкилий-тарбиявий ишларни бўшаштириб юборди. Бу ерда сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш ҳам ёмон аҳволда эди. Партия комитети мажлисида мазкур бригада партия ташкилотининг секретари ўртоқ К Боймирзаев қаттиқ танқид қилинди. Партком аъзолари ёш секретарга коллективда партиявий-ташкилий ишларни яхши йўлга қўйишда ёрдам бердилар, фойдали мулоҳазалар билдиришди. Партқомдаги муҳокама бригада партия ташкилоти фаолиятини тездан жонлантириб юборди. Орадан кўп ўтмай, у ўз участкасидаги ҳамма ишлаб чиқариш масалаларига дадил аралашиб, кишилар ҳақида ғамхўрлик қила бошлади. Натижада илгарилари кам ҳосилли ҳисобланиб келган бу бригада шу йили 120 гектар майдонинг ҳар гектаридан 29 центнердан «оқ олтин» олишга эришди.

Энг яхши бошланғич партия ташкилотларининг тажрибаси ҳам бошқаларга ёйиляпти. Коммунистларнинг ҳар бир йиғилишида ишни яхши ташкил қилган партия ташкилотларининг секретарлари ўз фаолиятлари ҳақида ўртоқларига сўзлаб беришади. Масалан, 7- бригада партия ташкилотининг секретари Раҳматжон Олимовнинг «Бригада партия ташкилоти — мўл ҳосил учун курашда» мавзуидаги суҳбати фойдали бўлди. У коллектив коммунистлари меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, пахта етиштиришда илғор агротехника усулларини дадиллик билан қўлланиш, айниқса далада ишлаётганлар учун маданий-маиший хизматни намунали йўлга қўйиш борасида қилаётган ишлари тўғрисида мароқли қилиб сўзлаб берди. Партком аъзолари бошланғич партия ташкилотининг кишиларга партиявий таъсир кўрсатишдаги ибратли ишларини таъкидлаш билан бирга, унинг эътиборидан четда қолган айрим камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтдилар, уларни тузатиш юзасидан йўл-йўриқ бердилар.

Партком аъзолари бригадаларга тез-тез боришиб, бошланғич партия ташкилотларининг иши билан қизиқадилар, уларга зарур ёрдам кўрсатадилар. Масалан, 17- бригада партия ташкилотининг секретари партиявий ҳужжатларни расмийлаштиришда қийналиб қолаётганини сезиб, у ерга партком аъзоси Одил Қурбоновни юборди. О. Қурбонов ёш секретарга партия йиғилишлари протокол ва резолюцияларини ёзиш, КПСС аъзоларидан взнос олиш юзасидан амалий ёрдам кўрсатди. Кези келганда шуни айтиш кераккн, партком ҳузурида ҳар ойда ўтказиб туриладиган партия ташкилотлари секретарларининг семинарлари ҳам яхши натижа беряпти. Семинарларда партия ҳаёти билан алоқадор бўлган муҳим масалалар ўрганилади, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари ўзаро фикр олишадилар.

Яқинда ўтказилган семинарда 6-бригада партия ташкилотининг секретари Неъмат Абдуллаев партия сафини ўстириш ва ёш коммунистларни тарбиялаш ҳақида, район партия комитетининг инструктори Иброҳимжон Рўзиев эса партия йиғилишларини ўтказиш тўғрисида суҳбат ўтказдилар. Буларнинг ҳаммаси бошланғич партия ташкилотларининг ишлаб чиқаришдаги ва кишилар тақдири учун масъулиятини кучайтиряпти, коллективларда коммунистчасига меҳнат қилиш ва яшаш принципини муваффақият билан амалга оширишда етакчи роль ўйнаяпти.

Колхоз бошланғич партия ташкилотларининг ижодкорлиги, жанговарлиги, коммунистларнинг етакчилиги туфайли хўжалик бу йил қўлга киритган ютуқлар кишини беҳад қувонтиради. Қишлоқ хўжалик артели меҳнаткашлари 1400 гектар майдонининг ҳар гектаридан қарийб 28 центнердан «оқ олтин» йиғиб олдилар. Ҳар бир центнер пахтанинг таннархи бултургига нисбатан 2 сўм арзон тушди. Бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлиги, шунингдек чорва маҳсулдорлиги ҳам анча ортди.

Шу кунларда колхоз партия комитети, ҳамма коммунистлар келаси йил мўл ҳосили учун курашни қизитиб юбордилар. Колхоз ерлари сифатли шудгор қилиняпти, далаларга маҳаллий ўғит чиқарилиб, ариқ-зовурлар тозаланяпти. Бунда ҳам бошланғич партия ташкилотлари зўр ташаббус кўрсатаётган экан, колхоз партия комитетининг уларга кун сайин кўрсатаётган ёрдами, раҳбарлиги бунда ҳал қилувчи роль ўйнаяпти. Мана, ташаббус булоғи бўлган бошланғич партия ташкилотларининг кучига таяниб иш кўрган партия комитети нималарга қодир!

Н. УЛУҒЖОНОВ.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

НЕВА ДАРЁСИ НЕЧА ЁШДА?

Ленинград олимлари биринчи бўлиб, «СССРнинг ғарби-шимолидаги қадимий кўллар ва дарёлар харитаси»ни туздилар.

Харита авторларидан бири, Ленинград университети кўлшунослик лабораториясининг илмий ходими Д. Д. Квасов ТАСС мухбири билан суҳбатда шундай деди:

— Мамлакатимизнинг ғарби-шимолий районларидаги Валдай, Смоленск—Москва тепаликлари ва бошқа тепаликларини кенг, деярли жуда ясси бўлган паст текисликлар бир-биридан ажратиб туради. Атоқли тупроқшунос олим, профессор В. В. Докучаев бундан неча ўн йиллар илгари яқин геологик ўтмишда ана шу паст текисликлар ўрнида жуда катта кўллар бўлган деб тахмин қилган. Кўпгина совет олимлари ўтказган тадқиқотлар бизнинг лабораториямизда ва Геология институтида ўрганиб чиқилди ва шу тахминни тасдиқлади.

Ҳозирги Молога, Шексна, Кострома, Сухона ва бошқа кўпгина дарёлар ана шу кўллар қуриши билан ҳосил бўлган.

Ленинград улкан Балтика муз кўли ўрнида барпо этилган. Бу кўл салкам 12 минг йил муқаддам ҳам бор эди. Ладога кўли тахминан 10 минг ёшга кирди.

Нева дарёси эса бундан фақат 2 минг йил илгари ҳосил бўлган.

ҚАДИМИЙ ЖОЙНИНГ ЗАРГАРЛИК БУЮМЛАРИ

СССР Фанлар академияси Сибирь бўлимининг Узоқ Шарқ филиали археологи Жанна Андреева экспедициядан қизиқарли илмий ўлжа билан қайтди. Приморьенинг шимолий қисмида, зангори қоялар районида удэгейлар аждоди бўлган тунгус қабилалари яшаган қадимий жой қазиб кўрилди. Олимларнинг тахмин қилишларича бу уйлардан бири минг йилча илгари ёниб кетган. Археологлар ана шу ёнган жойдан сопол идишлар, ибтидоий болта ва пичоқлар, шунингдек қайин пўстлоғидан ясалган ва дон солинган идиш парчасини топдилар. Ана шу топилмалар орасида куйиб кетган ва қотиб қолган тариқ бўтқаси ҳам бор...

Шу орадаги яна бир жой қазиб кўрилди. Бу жой «заргарлик устахонаси» бўлиб чиқди. Олимлар халцедондан ясалган турли хилдаги маржонлар ва бошқа безаклар топдилар. Буларнинг баъзилари Сибирь ва Урта Осиёдаги турк қабилалари заргарлари ясаган безакларга ўхшаб кетади.

Приморьедаги тунгус қабилалари билан узоқ Урта Осиёдаги давлатлар ўртасида бундан минг йилча илгари савдо муносабатлари бўлганлиги, эҳтимолдан холи эмас. (ТАСС).

ТАҚРИЗ ВА ТАНҚИД

ЯХШИ ТАДҚИҚОТ

Ҳозирги даврда тараққиётнинг нокапиталистик йўли илгари жафо чекиб келган мамлакатларнинг социал-иқтисодий ва сиёсий ҳаётида асосий йўналишлардан ҳисобланади. Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги кўпгина мамлакатлар машаққатли кураш натижасида империализмнинг занг босган занжирини чилпарчин қилиб ташлаб, мустақил тараққиёт сари илдам қадам ташламоқдалар. Ҳозир ҳам империализм асоратида, оғир эксплуатация гирдобида қолиб келаётган мамлакатлар халқларининг революцион ҳаракат тўлқини кун сайин кучайиб, улар миллий озодликка эришиш учун курашмоқдалар. Ана шундай шароитда илгари қолоқ бўлган Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикаларининг социализм ғалабаси учун курашдаги кўп қиррали, бой тажрибасини чуқур ўрганиш, умумлаштириш назарий жиҳатдан ҳам, практик жиҳатдан ҳам жуда катта аҳамиятга эга.

Шу жиҳатдан қараганда фалсафа фанлари кандидати Эркин Юсуповнинг «Ўзбекистон» нашриёти босиб чиқарган «Ўтмишда қолоқ бўлган мамлакатларда шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги қарама-қаршиликнинг тугатилиши» номли асари алоҳида диққатга молик. Автор кўп йиллик кузатиш ва изланишлар натижасида илмий асар яратди. Автор қаламга олган тема актуал.

Китобни синчиклаб ўқиган киши Коммунистик партия раҳбарлигида Ўрта Осиё ва Қозоғистон меҳнаткашлари капиталистик тараққиёт йўлини четлаб ўтиб, социалистик тараққиёт сари ғолибона қадам ташлаш натижасида оламшумул ютуқларга эришганликлари жуда бой материаллар асосида фалсафий жиҳатдан яхши умумлаштириб берилганлигига қаноат ҳосил қилади. Бу ўтмишда қолоқ бўлган Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистонда социалистик қурилиш йилларида шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги кескин тафовутни бартараф этиш соҳасида эришилган жуда улкан муваффақиятлар мисолида назарий жиҳатдан умумлаштириб берилганлигида яққол кўринади.

Китобда муфассал ёритилган проблеманинг актуаллиги яна шундаки, аслини олганда ўтмишда шафқатсиз эксплуатация қилинган Ўрта Осиё республикалари шаҳарлари билан қишлоқлари ўртасидаги қарама-қаршиликнинг бартараф этилиши империализм билан илгари эзилиб келган халқлар ўртасидаги муросасиз курашнинг узил-кесил ҳал этилишининг муҳим томони ҳамдир. Автор ўз олдига қўйган масаланинг анча мураккаблигини ҳисобга олиб, тарихий ва иқтисодий соҳадаги материалларни ҳам синчиклаб ўрганиб чиққан. Шу сабабли бу илмий асар фақат фалсафий жиҳатдангина эмас, балки тарихий ва иқтисодий томондан ҳам муҳим ҳисобланади.

Асарда шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги антагонистик қарама-қаршиликларнинг диалектикаси, Ўрта Осиёнинг Россияга қўшилиши арафасидаги социал-иқтисодий аҳвол ва шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги қарама-қаршиликларнинг характери, Ўрта Осиёнинг Россияга қўшилиши ва шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги қарама-қаршиликнинг янада чуқурлашиши, ўтмишда қолоқ бўлган мамлакатларда қишлоқ билан шаҳар ўртасидаги қарама-қаршиликни бартараф этишнинг тарихий тажрибаси сингари жуда муҳим масалалар фактик материаллар мисолида маркс-ча-ленинча нуқтаи назарда таҳлил этилган.

Авторнинг, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги тафовутни бартараф этиш масаласи шу пайтга қадар файласуфлар томонидан етарли даражада ўрганилмаган, деган фикрига қўшиламиз. Дарҳақиқат, мавжуд илмий тадқиқот ишлари масаланинг бир томони, яъни шаҳар билан қишлоқларининг ё сиёсий, ё иқтисодий, ёки маданий жиҳатдан юксалишига бағишланган. Шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги антагонистик қарама-қаршиликнинг бартараф этилиши масаласи илмий кузатишнинг марказий масаласи қилиб қўйилмаганлиги сабабли бундай тадқиқот ишларида шу хусусда ҳар хил етилмаган, хомаки фикрлар баён этилган. Эркин Юсупов темани таҳлил этиш асосида баъзи бир ноаниқ фикрларни ойдинлаштириб, чуқур илмий мулоҳаза юритади.

Тадқиқотчи колониал ва қарам мамлакатлар шаҳарлари билан қишлоқлари ўртасидаги қарама-қаршиликнинг моҳияти тўғрисида фикр юритаркан, марксизм-ленинизм классикларининг таълимоти асосида капитализм шароитида шаҳар билан қишлоқ ўртасида юзага келган қарама-қаршиликларнинг илдизи ва уларнинг чуқурлашуви қонуниятларини кўрсатади.

Колониал Туркистонда шаҳар билан қишлоқ ўртасида юзага келган қарама-қаршиликнинг моҳияти ва ўзига хос хусусиятларининг анализи китобнинг қимматини оширган. Асарнинг анчагина қисмида социалистик қурилиш йилларида Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикаларида шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги кескин тафовутларнинг йўқолабориш процесси тезлашаётганлиги тажрибаси кенг анализ қилинади ва умумлаштирилади.

Автор Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикаларида ана шу тафовутларнинг барҳам топиши хусусида фикр юритар экан, бу процесснинг амалга ошишида ленинчи партиянинг роли, сиёсий ҳокимиятнинг ишчи ва деҳқонлар қўлига ўтиши, пролетар диктатурасининг ўрнатилиши, колониализмнинг емирилиши, саноатни тўла национализация қилиш ва шаҳарларда социалистик ишлаб чиқариш муносабатларининг қарор топиши ҳамда кўп тармоқли саноатнинг вужудга келиши, феодал қишлоқ хўжалигига батамом барҳам бериб, социалистик қишлоқ хўжалигининг қарор топиши, маданий революцияни амалга ошириш ва унинг мислсиз тараққий этиши сингари факторлар ҳал этувчи роль ўйнаганлигининг фалсафий, иқтисодий, сиёсий томонларини очиб беради.

Лекин китобда камчиликлар ҳам бор. Автор тарихий-иқтисодий материалларга керагидан ортиқча ўрин берган. Нокапиталистик тараққиёт тўғрисидаги марксча-ленинча таълимот чуқур баён этилмаган. Булардан ташқари китобда айрим фикрлар кўп ўринда такрорланади, ноаниқ иборалар учрайди. Шунингдек фикрларнинг изчил боғланмаслигига, стилистик камчиликларга йўл қўйилган. Ишонамизки, автор бундан кейинги ўз илмий ишида мулоҳазаларимизни ҳисобга олади.

Профессор Ҳ. РАСУЛЕВ,
доцент У. БОЗОРОВ.

„ЭСКИ ШАҲАР"НИНГ ЯНГИ ЖАМОЛИ

ШАҲРИМИЗ ОБОД БЎЛСИН

Суратда: Навоий кўчасидаги Охунбобоев номли майдонда қад кўтарган янги уй-жой ва жамоат бинолари.

ТОШКЕНТНИ — Совет Шарқининг дарбозаси деймиз. Улуғ юртимизга чет эл мамлакатларидан меҳмон бўлиб келаётган, саёҳатга отланган кишилар пойтахтимизни кўргани ошиқадилар. Қардошларимиз ҳам шаҳримизни ажойиб зиёратгоҳ деб атайдилар. Чиндан ҳам кўпқават, хушқомат уй-жой ва жамоат бинолари қад кўтарган, кенг, равон кўчалар, ям-яшил боғлар, серфайз хиёбонлар ҳуснига-ҳусн қўшган Тошкентимиз ҳамма ҳавас қиладиган азм шаҳар бўлиб қолди.

Илгарилари Тошкентга келган меҳмон, бизнинг Октябрь районини, у ердаги халқимиз меъморчилигининг ажойиб намунаси бўлган Кўкалдош, Ҳастимом мадрасаларини кўришни истаса, гапни очиги, йўл бошлашга тортиниб турардик. Негаки, халқ «эски шаҳар» деб атаган бу жойларнинг кўримсиз қиёфаси, тор кўчалари, пастқам иморатлари кўнгилларни хира қиларди. Айрим маҳаллаларга борсангиз масчитдан бошқа кўркамроқ бинони тополмасдингиз. Лой томли, пахса деворли кулбалар ер бағирлаб ётарди, қинғир-қийшиқ, тор кўчалардан иккита арава юзма-юз келиб қолса ўтиб кетолмасди. Узоққа бориб юрмайман, бу кўп оламга машҳур, ҳаммага таниш Навоий кўчасининг ўтмишдаги манзарасини эслайлик. Тротуарларига икки киши елкалаб ўтмаса сиғмасди. Ўнлаб муйилиши бор эди. 1910 йилларда биринчи марта коньқи юрганда, кўчанинг икки қанотидаги уйларга суйкалиб ўтарди. Боққолларнинг пасту баланд дўконлари, судхўрларнинг тупроқ супалари кўчага туртиб чиққан эди. Ўрда сувидан ўтадиган кўприк ёғоч-тахтадан қилинган бўлиб, илма-тешик эди. Тошкентнинг энг катта кўчасининг аҳволи шу бўлгач, бошқа кўчалари ҳақида гапирмаса ҳам бўлади.

Ҳозир Октябрь районига бир назар ташланг. Кўрган кўзлар қувонади, кўнгиллар яйрайди. Партия ва ҳукуматимизнинг юрт ободончилиги, эл фаровонлиги учун қилаётган катта ғамхўрликларидан хурсанд бўлади, район қиёфасининг таниб бўлмайдиган даражада ўзгариб кетгани учун, бунга эришиш истиқболларини очиб берган Улуғ Октябрга такрор-такрор ташаккур айтади.

Навоий кўчасининг ҳозирги қиёфасига боқинг. Аввало, Охунбобоев номли майдонидан туриб қарасангиз кўчанинг Анҳор бўйигача бўлган кафтдек текис равон сатҳини кўрасиз. Республикада биринчи марта 1 миллион 550 минг сўм сарфланиб темир-бетон ётқизилган, эни юз метрча келадиган бу кўчанинг икки қаноти салобатли кошоналарга уланган. Баҳор, ёз ойлари йўл ёқасидаги фонтанлардан бир текисда отилиб турган зилол сув, яшнаб турган бута, манзарали дарахтлар кўча файзига-файз бағишлайди, одамларга роҳат бахш этади.

Кўча бетикайида бундан бир неча йил илгари қурилган кўп қаватли Тошкент қурилиш техникуми ўқиш корпуси, ётоқхонасини юзларча квартирали уй-жой, Ўзбекистонда энг катта марказий телеграф, Давлат комитетлари, Маданият, Коммунал хўжалик ва бошқа министрликлар, «Ўзбекистон», «Тошкент» нашриётлари, редакциялар жойлашган биноларни, ҳашаматли магазинларни, телевизион маркази, Тошкент Давлат университети, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси институтлари саройларини айтиб ўтирмайман. Октябрь районининг шуҳратини кўтарган, салкам 100 минг киши сиғадиган улкан Марказий «Пахтакор» стадионининг қурилганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Бу кун стадион яна ҳам кенгайтирилиб, физкультура ва спортнинг барча турлари бўйича мусобақалар ўтказиладиган зал ва майдонлар, томошабинларга ҳамда меҳмонларга маданий-маиший хизмат кўрсатадиган корхона, муассасалар барпо этилмоқда.

Ўтган икки-уч йилдагина Навоий кўчаси атрофида бунёд этилган қуйидаги бинолар партия ва ҳукуматимиз Тошкент ҳамда унинг бошқа районлари қатори, пойтахтнинг халқ тилида «эски шаҳар» деб аталган қисмига, бизнинг Октябрь районимизга қанчалик катта эътибор бераётганини кўрсатади. Ўтган йилнинг ўзида бу ерда 2500 кишига мўлжалланган Санъат саройи, 100 ўринли «Снежок» кафеси, беш қаватли уй-жой, Ўрта Осиёда энг катта «Китоблар пассажи», ҳар бири беш қаватли «Ташгипрогор», «Средазгипрохлопок», беш қаватли «Узгоспроект» лойиҳалаш институтларининг ҳамда Давлат қурилиши идорасининг ҳашаматли бинолари қад кўтарди. Ҳозир бир йўла 140 киши овқатланадиган ресторан, тўрт қаватли шаҳарлараро телефон алоқаси станцияси, саккиз қаватли уй-жой, уч минг ўринли улкан цирк, «Ватан» кинотеатри ўрнида Ҳамза номидаги Давлат академик драма театрининг бинолари жадал суръатлар билан қурилмоқда.

Кўчанинг қиёфаси яқин келажакда яна ҳам ўзгаради. Юқоридагилардан ташқари ўнлаб жамоат ва уй-жой бинолари тикланади. Полиграф кўчасини ҳам олиб кўрайлик. Бу ерда «Средазсовхозтрест» бошқармаси учта 48 квартирали уй-жойни битказиб, 4 та 48 квартирали уй-жой ҳамда узунлиги 125 метр бўлган магазин бинолари қурилишини бошлаб юборди Шунингдек, 159-қурилиш трести коллективи уч қаватли маданий-маиший комбинат биносини битказиш арафасида турибди. «Средазгипроводхоз» лойиҳалаш институтининг янги биноси кўча ҳуснига ҳусн қўшди.

Янги типдаги Октябрь совет колхоз бозорининг шохобчаси меҳнаткашларга хизмат қила бошлади. Кўчанинг икки томонига янгидан асфальт ётқизилди. Шунингдек, Ҳамза кўчасида 140 ўринли ошхона, Калинин майдони ёнида эса икки қаватли ресторан ҳамда кинотеатр бинолари қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

Районнинг Навоий ва Полиграф кўчалари атрофида юз берган ўзгаришларнигина санадик. Районда бундай қурилишлар авж олган кўчаларнинг сони ўндан ортади.

Сўнгги йилларда район территорияси кенгайтирилиб, янги обод массивлар юзага келди. Чиғатой даҳасида Студентлар шаҳарчаси, Чуқурсой томонда Шимолий саноат райони, Сағбон-Қорасарой даҳасида Абдулла Набиев номли, «1-Чимбой» маҳаллалари, Бешқайрағоч, Оқтепа каби қатор аҳоли яшайдиган пунктлар қайта қурилди.

Район территориясининг кенгайиши, аҳоли сонининг ўсиши билан қурилишлар, кўчалар, хиёбон ва дам олиш, истироҳат боғлари сони яна кўпайди.

Шу билан бирга қадимги эски маҳаллалар ўрнида, Тошкент бош планига мувофиқ, янги давр, янги маданий ҳаёт нормаларига мос келадиган уй-жой, маданий-маиший хизмат кўрсатиш бинолари барпо этилмоқда. Бунинг учун давлат йил сайин катта маблағлар ажратмоқда.

Бундан бир неча йил муқаддам қуруқ ер бўлган Студентлар шаҳарчасида олиб борилаётган ишлар, айниқса қувончлидир. Бу ерда шу кунларда химия ва физика корпуси ишга туширилади. Аспирантлар уйи, спорт павильони, республика ўқитувчилар малакасини ошириш институти, Республика Глиер номли музика мактаби, Тошкент зонал лойиҳалаш институти, 3-интернат-мактаби, Ботаника боғи, «Ўзбекистон 40 йиллиги» дам олиш уйи ишлаб турибди, ҳамда шу кунда культпросвет техникуми биноси, Олимпия шаҳарчаси қурилмоқда, бир неча 48 квартирали уй-жой ва поликлиника бинолари 1966 йилдан бошлаб қад кўтаради.

ЭКРАНДА — САМАРҚАНД ОБИДАЛАРИ

Самарқанд обидалари азалдан оламга машҳур. Жаҳоннинг ҳамма бурчакларидан келадиган туристлар халқ усталари яратган бу ўлмас ёдгорликларнинг гўзаллигига боқиб тўймайдилар. Уларда ифода қилинган тасвирларни, нақшлардаги фусункор ранг ва бўёқларни, уларнинг улуғворлиги ва боқийлигини кўриб лол қоладилар, уларнинг ижодкорларига офарин ва таҳсин айтадилар.

Самарқанд обидаларининг ҳар бири тошдан йўнилган бир достон. Уларнинг рангларидаги жило ва нафосат ҳар қандай санъаткор қалбини ҳам беихтиёр мафтун этади. Зотан, ўтмиш маданиятимизнинг улуғлигига абадий шоҳид бўлиб қолган Регистон мадрасалари ансамбли, Шоҳизинда мақбаралари силсиласи, Бибихоним обидасини кинsocанъаткорларимиз бир неча дафъа лентага кўчирганлар.

Санъатшунослик фанлари доктори, Урта Осиё маданий ёдгорликлари тарихининг моҳир мутахассиси Галина Пугаченкова сценарийси асосида Тошкент илмий-оммабоп ва хроника-ҳужжатли фильмлар студияси бу йил мазкур обидаларнинг ҳар бири ҳақида алоҳида-алоҳида учта фильм яратди. Бу фильмлар оддий ва кенг экранли, рангли қилиб олинди. Мазкур фильмлар Чет эллар билан маданий алоқа қилувчи СССР давлат комитетининг буюртмасига биноан ишланган бўлиб, улар Иттифоқ экранларига ҳам чиқарилди.

Мазкур фильмлар режиссёри, Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий мукофотининг лауреати Малик Қаюмов қобилиятли ёш операторлардан Турди Қодиров, Тўлқин Рўзиев, Тўлқин Бобожоновларга жуда аниқ ва равшан топшириқ берди. Ҳар бир деталини қайси нуқтадан, қандай, қанча метр суратга олишни тушунтирди. Шундай қилиб турли кинообъективлар билан тарихий ёдгорликларнинг фусункор ва гўзал жилваларини мумкин қадар яқинроқдан йирик планларда рангли, кенг экранли ленталарга абадий муҳрлашга муваффақ бўлинди.

Г. Пугаченкованинг сермазмун тексти бу гўзал обидаларнинг сеҳрини очиб беради, уларнинг яратилиш тарихи, ижодкорлари ҳақида қимматли маълумотлар беради.

Самарқанд сайқали бўлмиш бу улуғвор обидаларнинг гўзаллигини билардик, аммо уларнинг зеболиги, фусункорлиги, улуғворлигини экранда кўриб, аждодлар ижодига яна-да қойил қоласан, киши.

Эрта тонгда, қуёш ботишида, шаҳар фонида олинган кадрларда акс этган Самарқанд жамоли сержилва, ажиб, сербўёқ ва сеҳрли!

Ҳар бир фильм алоҳида бир тарихий ёдгорликнинг яратилиши, ишланиши, у ҳақдаги ривоят ва афсоналар, уларнинг ижодкорлари ҳақида мукаммал маълумотлар беради.

Е. Зеленская танлаган музика парчалари, лавҳалари тасвирларнинг руҳига уйғун бўлиб, сеҳрига сеҳр қўшади, томошабинда ёқимли кайфият туғдиради.

Хуллас, «Регистон», «Шоҳи Зинда», «Бибихоним» илмий-оммабоп фильмлари улуғвор обидаларнинг гўзаллигини жаҳон аҳлига ҳикоя қилувчи ва асрлар оша авлодларга элтувчи бебаҳо ёрқин лавҳалар бўлиб қолажак.

А. ПУЛАТОВ.

Саид АҲМАД

ЎЙЛАР

(«СУРХОН ҲИКОЯЛАРИ»ДАН)

Кампирнинг кўзига уйқу илинмайди. Ёнбошидан ёнбошига ағдарилади.

Келин айвон лабида стунга суяниб жимгина ўтирибди. У суянган стун қозиғида учувчилар фуражкаси. Стул суянчиғига ташлаб қўйилган кител елкасидаги погон ойдинда ялтирайди.

Ўғли супада ётибди. Йигитнинг кўрпадан чиқиб қолган билаклари кўриниб турарди. Марҳум дадаси ҳам шунақа нотинч ухларди. Ҳамиша устидан кўрпани ирғитиб ташлар, кўксигача очиб ётарди. Бу ҳам шундай чиқди. Кечалари ухламай она тонг отгунча боласининг устини ёпишдан бўшамасди. Боланинг шу одати мана, уйланиб, рўзғор бошига тушганда ҳам қолмади.

Кампир ёстиқдан бош кўтарди. Келини унга ўгрилиб ҳам қарамади. У ҳамон ўша алпозда, ойнинг оғиб боришига тикилганча турарди.

Кампирнинг бошида минг хил ўйлар...

Кампир тимискилаб нимчасини топди-да елкасига ташлаганича ўрнидан турди. Келини ўгрилди.

— Болам, ётмайсанми? Хўроз икки чақирди-я.

Келин индамади. Осмони фалакда учиб кетаётган самолёт чироғининг милтирашига тикилиб қолди.

Кампир ҳассасига осилгандек супа ёнига келди. Ўғил кўксини ойдинга тутиб барқ уриб ухларди.

— Отаси, отасининг ўзи, — дея дилидан ўтказди она.

У шундай дедию бир тўлғанди.

Бу тўлғаниш оёқларидан дармонни олиб, вужудини безгакдек қақшатиб кетди.

У эрини худди шу хил ойдинли оқшомда, худди шу ёшида йўқотган эди.

Ўшанда эрта куз эди. Анорлар шохини кўтаролмай деворга суяниб қолган тўкин куз эди. Юлдузлар муз парчасидек совуқ чақнаган ўша куз оқшоми эрини бағридан юлиб кетган эди.

Ўша юлдуз яна чақнаяпти. Ўша азамат тоғлар ҳали ҳам водий атрофига оғир чўккан. Бу оқшом ҳам унга жудолик солмасайди...

Она бошини бир силтади. Гўё у хаёлига келган бу қўрқинчли фикрларни калласидан силтаб тушириб юбормоқчидек. У беихтиёр кўча эшигига қараб юра бошлади. Эшик очиқ қолган экан.

Неча юз йиллардан бери остонада посбонлик қиладиган азамат чинор ҳам тун оғушида мудрагандек. Ҳамма ёқ жим-жит. Гўё кундузги шовқин ҳовуз тубига шўнғиб кетгандек. Юлдузлар ҳам, осмон тиниқлиги ҳам сувга шўнғиган.

Кампир харсангга ўтирди.

Дашнободда бу чинорни, бу ҳовузни кўрмаган, салқинида бир пас дам олиб олис тоғларга тикилмаган ким бор? Бу чинор Дашнобод оқшомларининг, офтоб яшнатган кундузларининг юз йиллардан бери гувоҳи. У тун уйқусини бузган отишмаларни кўрган, неча-неча бахтиёр ошиқларнинг дилни ўртайдиган қўшиқларини тинглаган тилсиз гувоҳ. Эҳҳе, у гапира олсайди, ҳар бир япроғига битилган ҳижрон ва бахт ғазалларини ўқиб беролсайди...

Кампирнинг дилига чўккан у бахтиёр кун, бошига айрилиқ солган у қора кеча тарихи қайси япроққа битилганикин? Ё куз шамоллари у япроқни сарғайтириб, юлиб ўнгирларга улоқтириб ташлаганмикин.

Кампир иягига ҳассасини тираб, ўша масъуд ва машъум кунлар оғушига сингиб кетди.

У ҳам бир вақтлар кўзларида ўт чақнаган, Дашнобод йигитларининг кўзини ўйнатган чўғдек қиз эди. Жамалак сочларининг мушкига йигитлар зор эди. Аммо бу тутқич бермас жайроннинг бўйнига фақат бир ўт йигитгина тузоқ ташлай олди. Унинг қалбини ёндирди. Танига титроқ ташлади.

Бу Анорбой отли йигит эди. У дуторни шундай эзиб чалардики, мана, тили бўлса шу чинор айтсин, дуторни у чалмасди, гапиртирарди. У чертган торларнинг титроқ садолари чинор танасидан ўрмалаб япроқларга сингиб кетардию тонг отгунча шу сирли япроқлар бағридан оҳанглар эриб оқарди. Шамоллар бу оҳангларни ялаб, авайлаб адирларга учириб кетарди.

Анорбой биринчи дафъа шу ерда, чинор тагида унга ошиб-тошиб муҳаббат деб аталган ҳисларини йиғлаб айтган. Ўшанда япроқлар ҳам бир дам шивирлашдан тўхтаб унга қулоқ тутган. Ана ўшандан бери ўғри шабадалар япроқлар кафтига қўнган севги сирларини ялайди.

Ўшандан бери у тинмагур япроқлар ўша сирли, сеҳрли сўзни такрорлаб қарсак чалади. Ўшандан бери тун шамоллари япроқлар оралаб севги сирларини пойлайди.

Анорбой муҳаббат сеҳрига маст бўлиб олис адирларга кетарди. Тунлари Девори кўҳнинг фўтабанд бағридаги арчалар орасида гулхан ёнадиган бўлди. Меҳри ҳар кеча чинор тагида туриб унинг қайси адирга кўчганини шу гулханларга қараб биларди. Бу гулхан шуълалари Анорбойнинг унга йўллаган соғинч хатлари эди. Улар ўт билан, аланга билан бир-бирларига салом юборишарди.

Уларнинг бахтига ҳеч ким чанг солмади. Ҳеч ким уларнинг йўлини тўсмади. Бировнинг бахтига чанг солиш, фитна ташлаш бу водий кишиларига бегона эди. Жануб офтоби дашнободликларнинг танидан бу одатни куйдириб ташлаган эди. Ҳамма бир-бирининг бахтидан, бир-бирининг муҳаббатидан шод эди.

Меҳрининг ҳали эсида. Чинор тагига тўпланган қариялар, сурнайнинг келин қалбига ўрмалаб кирган навоси ҳали қулоғида. Анорбойнинг шунқордек учиб остонадан ўтгани ва ниҳоят биринчи марта оналик туйғусини сезгандаги Анорбой кўзларида чақнаган бахтиёрлик учқуни унинг хотирасида ўчмайдиган бўлиб қолгандек.

Кетди. Анорбойни уруш шамоли комига тортиб кетди. Шу кекса чинор, шу кўп аламли тунларнинг, шу кўп тўю томошаларнинг шоҳиди бўлган чинор тагида йўлга тикилиб қолгани ҳали эсида.

Анорбойнинг кетганига бир йилдан сал ошган эди. Дашнобод боғларида барглар сарғайиб бўлган, куз шамоллари уларни шопириб кетган. Аммо шу биргина чинор ҳали кўм-кўк эди. У куз шамолларига сўз бермай ҳамон изғирин билан олишиб келарди. Ўша кечаларда Меҳри эри урушга кетган бари аёллар каби уйқусиз эди. Бир кечаси қаттиқ шамол келди. Яланғоч теракларнинг оқ новдаларини бир-бирига айқаш-уйқаш қилиб ташлади. Ариқлар юзида жимжима ях пардалари қотди. Негадир Меҳрининг кўнгли алла нечук безовта эди. Эрталаб туриб қараса, чинорнинг кўм-кўк баргларини шамол учириб кетибди. Фақат биргина япроқ титраб турарди. Меҳрига шу япроқ Анорбой бўлиб туюлди. Гўё Анорбой изғирин билан олишаётгандек. Шу он сал эсган ожиз шамол уни бандидан тортдию, чирт узиб ҳовузнинг нариги тарафига улоқтириб ташлади. Меҳрининг юраги жиз этиб кетди. Қалби бирдан ҳувиллаб қолди.

Чинор неча марта барг ёзди. Неча марта сарғайган баргларни ерга тўкди. Ноумид шайтон, дейдилар. Меҳри Анорбойни шу чинор билан бирга интизор кутди. Тўкилган япроқлар кетди. Ҳаёт ҳеч қачон ҳаракатдан тўхтамас экан. Ҳамиша ўзига овунчоқ, юпанч топар экан. Чинор тагига янги ошиқлар келди. Ҳисор этакларида янги гулханлар ёнди.

Бу гулханларни энди Анорбойнинг ўғли Ўринбой ёқарди.

Баҳорни чақирган қушдек чирқиллаб чинор тагида бир қиз пайдо бўлди. У тоғдаги гулханларга тикилиб ўй сурарди. Унинг маъюс қўшиқларини чинор барглари туни билан ёдлаб чиқардию тонгга яқин қўшиғини шамолларга ўғирлатиб қўярди. Бу ўғри шамоллар қиз сирини куни билан водийга сочиб яна тунда япроқларга яширинарди.

Арчазорлар тагидан сизиб чиққан «гармоб» сувлари ошиқ йигитларнинг қайноқ кўз ёшлари эмиш. Дашнобод анорлари шу қайноқ сувни шимирган қиз қалби эмиш. Ким билади, бунда не сир бор?!

Чинор тагида яна сурнай навоси, яна шу чинор тагига тўпланган кексаларнинг оқ фотиҳаси.

Остонасига арча ёткизилган эшикдан ёр-ёр айтиб қизлар ўтди. Меҳрихоннинг уйига самбитдек келин тушди. Ўринбой бир чиройли куёв бўлди.

Чинор тагига янги ошиқлар келди. Олисда гулханлар ёнди. Ўғри шамоллар яна япроқлар тилини пойлади.

Энди Ўринбой ота бўлади. Келиннинг юзларига чиройли доғлар тушди. Меҳри қариди. Белидан қувват, кўзидан нур кетди. Ҳассага таяниб қолди.

Ўринбой кеча келган эди. Олти ойдан бери машқда. У айтмаса ҳам она билади, ҳа, она кўнгли ҳар нарсани билади. Яқин орада Ўринбой фазога учади.

Мана, у энди тун қўйнига бурканган водийга тикилиб чинор тагида иягини ҳассага тираб хомуш ўтирибди. Келин ҳам шу алпозда айвон даҳанида сокин қотган. Фақат Ўринбойгина ой нурига чўмилиб супада ухлаяпти.

Она лаблари тинмай пичирлайди.

— Йўлинг ойдин бўлсин, болам. Офтоб ҳамроҳинг бўлсин, болагинам. Остонасидан бола эмаклаб ўтишини кўришдан бенасиб қилма, боламни...

Чинор шохлари шивирлайди. Ой нурида кумушдек ялтирайди. Шамоллар япроқларга осилиб онанинг оёқларига тўкилади.

Ўринбой тонг отиши билан йўлга чиқади. Ким билади, у манзилига етмай туриб ота бўлар.

Аста-секин тонг ёришиб кела бошлади. Қора девор бўлиб турган чўққилар учи садафдек чақнаб кетди. Чинор учига офтоб тиғ урди. Яқин ўртада шошилмай хўроз қичқирди.

Кампир ўрнидан туриб яна остона ҳатлаб ҳовлига кирди. Ўринбой елкасига сочиқ ташлаб ариқ бўйида турарди. Келин зар погонли кителни чўткалаяпти. Ўринбой онасини кўриб шошиб артиндию салом берди.

— Болам, — у шундай дедию овози титради. — Ой бориб омон кел. Келгунингча уйимиз одамга тўлиб қолади.

Кўча тарафдан оёқ товушлари эшитилди. Сал ўтмай машина сигнал берди.

— Бўлақол, болам. Раиснинг машинаси ҳам келиб қолди.

Ўринбой кийиниб чиқди. Келин мастава қилган экан. Ўринбой тик турганича бир икки хўплади. Йигит-яланг, хотин-халаж ҳовлини тўлдирди.

Сал ўтмай машина Ўринбойни чинор тагидан олиб кетди. Она ҳассасига бағрини берганича орқадан қараб қолди. Ёнида турган кўзи ёшли келинининг елкасига қўл ташладию кўзида ёш билан деди:

— Болам эринг яхшиликка кетяпти. Дашнободимизга ҳам Гагарин ярашади.

Она юрагининг алла қаери жиз этиб куяётганга ўхшарди. У келинига билдирмай хўрсинди. Ким билади у бундан йигирма тўрт йил аввал елкасига қопини ташлаб шу йўлдан кетган эрини эсладими?

Ўшанда у ҳам келинидек ҳомиладор эди. Ой куни яқин эди.

Кампир ўзини ўнглади. Қаддини ростлаб машина тўзғитган чангдан кўзини олиб чинорга қаради.

Офтоб чинорнинг белигача тушиб, япроқларни зардек ялтиратарди. Беозор шабада елпиган япроқлардан ерга нур сирпониб тушаётганга ўхшарди.

Она кўнгли тинч. Унинг ўғли бир юлдуз бўлиб ана шундай тонг маҳали Дашнобод тепасидан ўтади. Унинг фазокор ўғли ер атрофида айланаркан шу азамат чинорга бир он бўлса ҳам кўз ташлар...

Дашнободга йўлингиз тушиб қолса тонг отар пайтида чинор тагига келинг. Саҳар шамоллари мудраган япроқлар кафтидаги муҳаббат қўшиқларини олисларга олиб кетмасдан ўқиб олинг.

Сариосиё, ноябрь 1965 й.

БУХОРО МЕҲМОНЛАРИ

БУХОРО, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Муқимий номли музикали драма ва комедия театрининг артистлари қадимий Бухорода бир неча кундан буён гастролда юришибди.

Театрнинг ижодий коллективи областнинг Ғиждувон, Вобкент, Коғон, Бухоро ва бошқа районларида бўлиб, «Тошболта ошиқ», «Ватан ишқи», «Ошиқ Ғариб» сингари спектакллардан парчалар кўрсатишяпти. Хилма-хил программада концертлар қўйиб бермоқдалар.

Муаззам Бухоронинг оловкорлари, пахтакор ва чорвадорлари Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Тамара Назарова, Абдуғофур Абдураҳмонов, артистлардан Ҳалимахон Расулова, Гулсара Ёқубова ва бошқаларнинг ижрочилик маҳоратидан мамнун бўлаётирлар.

Муқимий номли музикали драма ва комедия театри артистларининг гастроллари бухороликларда катта таассурот қолдирмоқда.

Т. НАЗИРОВ.

Тошкентдаги 3-трест, 5-қурилиш бошқармасининг меҳнаткашлари шаҳарнинг Шота Руставели кўчасида қурилаётган 9 қаватли уй-жой биносини КПСС XXIII съезди очилиш кунигача фойдаланишга топшириш учун курашмоқдалар. Суратда: илғор пайвандчи Абдулла Мадаминов.

А. Тўраев фотоси.

ДАЛАНИНГ ЭГАСИ

Фарғона областининг пахта далаларини минглаб тракторларнинг шовқини босиб кетди. Механизаторлар келгуси йил ҳосили учун ерларни тайёрлаб қўйишга киришдилар.

Қува районидаги «Социализм» колхозининг меҳнаткашлари шудгорлашни уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар. Колхозда биринчи марта кузги шудгорлашда икки юз эллик от кучига эга бўлган «К-700» маркали тракторлар ишлатилди. Бу Ленинграддаги Киров заводи тракторсозларининг совғасидир. Йўлдош Мирзакаримов ва Мухтор Ҳайдаров сингари тракторчилар ана шу пўлат отларга саккиз корпусли плуг тиркаб, кунига ҳар қайсилари ўттиз гектаргача ерни ҳайдамоқдалар.

Поп, Ленинград, Охунбобоев районларининг колхозларида шудгор олдидан тупроққа заҳарли химикатлар солиш усули кенг қўлланилди. (ЎзТАГ).

ЧОРВАДОРЛАР ТАШВИШИ

(ХАТЛАРГА ОБЗОР)

Чорвадорлар ҳаётида энг муҳим ва масъулиятли давр бошланди. Етти йилликнинг сўнгги босқичини ҳам муваффақиятли якунлаш билан бир қаторда, чорва моллар қишловини бехатар ўтказиш учун курашаётган яйловларимиз соҳиблари жуда катта ишларни амалга оширмоқдалар. Уларнинг асосий мақсади чорва моллар туёғини тўла сақлаб қолиш ва уларни қишдан семиз, соғлом асраб чиқишга қаратилган. Бу ҳақда фермалардан кўплаб хат-хабарлар олиб турибмиз.

— Иштихон районидаги «Ўзбекистон» колхозида қишлов яхши ўтмоқда, — деб ёзади қишлоқ мухбири С. Хўжаев. — Молхоналар сифатли ремонт қилинган, озуқа етарли миқдорда жамғарилган. «Халқобод», Фрунзе номли колхозларда ҳам чорва моллар тўқ қишламоқда.

Ўртоқ Б. Имомовнинг ёзишига қараганда, Нурота районидаги Ленин номли совхоз дирекцияси ва партия ташкилоти қишловга пухта тайёргарлик кўрди. Пландаги 6607 тонна ўрнига 10.031 тонна хашак жамғарилди. 60 та қўра ўз вақтида ремонтдан чиқарилди. Сунъий урчитилган 32488 бош совлиқ яхши боқилмоқда. Жамғарилган ем-хашак қишлов жойларига ташиб олинган. Қишловнинг қандай уюштирилганлиги вақт-вақти билан текшириб турилади. Совхозда чорва қишловини кўнгилдагидек ўтказиш юзасидан махсус тадбирлар ҳам белгилаб чиқилган.

Қишлоқ мухбирларидан Ҳ. Фармонов, Т. Умаров, У. Исмоилов ва бошқа ўртоқларнинг хабар беришларига қараганда, Бухоро область, Навоий районидаги «Конимех» совхозида, Бухоро районидаги Фрунзе номли колхозда ҳамда Қашқадарё областидаги «Нишон» давлат наслчилик заводида чорва моллар қишловига бекаму-кўст ҳозирлик кўрилди. Натижада моллар яхши қишламоқда. Тошкент область, Калинин районидаги Охунбобоев номли совхоздан хабар юборган ўртоқ А. Бакиров эса хўжаликда молларга қиш давомида етиб ортадиган миқдорда ем-хашак жамғарилганлиги, моллар туёғини тўла сақлаб қолиш юзасидан бир қанча тадбирлар амалга оширилаётганлигини билдиради.

Каттақўрғонлик Р. Сатторов бундай деб ёзади:

— Райондаги «Каттақўрғон» совхози, «Пролетарий», Ленин номли ва «Чимбойобод» колхозларида чорва молларнинг тўқ ва иссиқ қишловини таъминлаётган одамларга нисбатан яхши ғамхўрлик қилинмоқда. Бу хўжаликлар район бўйича гўшт сотиш йиллик планининг муддатидан илгари бажарилишига салмоқли ҳисса қўшдилар. Бунга чорвачилик ходимлари учун барча шарт-шароитлар яратиб берилганлиги, моллар дуруст боқилганлиги туфайли эришилди.

О. Шодмоналиев (Избоскан райони), А. Тошматов (Ленинград райони), Н. Тўфонов (Оққўрғон райони) ўртоқларнинг хабар беришларича, «Шарқ юлдузи» колхози, Ҳамза Ҳакимзода номли совхознинг 4-бўлими, «Ленинобод» колхози фермаларида гўшт, сут етиштириш планлари муваффақиятли бажарилган ва чорва моллар қишлови уюшқоқлик билан ўтказилмоқда.

Андижон районидаги Калинин номли колхоз сут-товар фермасининг ютуқлари тўғрисида хабар юборган ўртоқ У. Аҳмедова сут топшириш планининг барвақт бажарилганлигини таъкидлаган. Шўрчи районидаги «Коммуна» колхози чорвадорлари ҳам давлатга 1530 центнер ўрнига 1563 центнер сут сотиб, йиллик планни 102 процент адо этдилар. КПСС XXIII съезди шарафига социалистик мусобақани қизитиб юборган чорвадорлар планга қўшимча равишда яна 270 центнер сут топшириш учун курашяптилар. Шўрчилик ўртоқ Р. Абдураҳмонов ана шу ҳақда хабар қилади.

Бухоро область, Вобкент районидаги Карл Маркс номли колхоздан хабар юборган Н. Зарипов, Самарқанд область, Нарпай районидаги «Москва» колхозидан И. Ҳасанов, Фарғона область, Охунбобоев районидаги Фрунзе номли колхоздан А. Кожухов, Т. Маматов ва бошқалар мазкур хўжаликларнинг сут-товар фермаларида сигирлар яхши парвариш қилинаётганлигини, аҳолига кўплаб серқаймоқ сут жўнатиб турилганлигини маълум қиладилар. Шундай қувончли хабарларни А. Раҳматов (Поп), С. Валиев (Янгийўл), Э. Нўъмонов (Наманган), Ш. Маҳмудов (Яккабоғ) ўртоқларнинг хатларида ҳам учратасиз.

Шу билан бирга чорвачиликка, айниқса моллар қишловига нотўғри муносабатда бўлаётган хўжаликлар ҳам йўқ эмас. Хоразмлик ўртоқ Т. Ҳасановнинг маълум қилишича, Гурлан районида чорва моллар боқувини яхши уюштириш, мўл-кўл маҳсулот етиштириш соҳасида жиддий камчиликлар содир бўлмоқда. «Коммуна», «Ленинград», «Октябрь 14 йиллиги», «Маданият» колхозларида чорва моллар туёғи кўпаймаётир. Чунки бу хўжаликларда ҳар йили ҳам қишловга пухта тайёргарлик кўрилмайди, етарли миқдорда ем-хашак жамғарилмайди. Ана шу камчиликлар бу йил ҳам содир бўляпти.

Лекин қатор хўжаликларнинг раҳбарлари моллар парваришини қиш-қировли кунларда ҳам яхши уюштириш тўғрисида жуда кам ўйламоқдалар. Кўпчилик хўжаликларда ем-хашак жамғариш плани бажарилган эмас. Айниқса Ленин номли ва Карл Маркс номли колхозларда аҳвол ачинарлидир. Ленин номли колхоз пландаги 1800 тонна ўрнига 1370 тонна хашак тайёрлаган, холос. Бу билан молларни қишдан тўқ асраб чиқиб бўлмайди, албатта.

Чорва қишловига етарли тайёргарлик кўрилмаганлиги ҳақида бошқа областлардан ҳам сигналлар бор. Ҳозирги вазифа — шу кунларнинг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланиб, чорва қишлови билан боғлиқ бўлган барча тадбирларни тез ва соз амалга оширишдан иборатдир. Республикамиз чорвадорлари баҳорда жуда катта иш қилдилар, моллар туёғини сақлаб қолиш планини анча ошириб бажардилар. Эндиликда ана шу туёқларни тўла сақлаб қолиш ва қишдан бехатар асраб чиқиш каби масъулиятли вазифани уддалашимиз зарур. Бирор бош ҳам молнинг нобуд бўлишига йўл қўймаслигимиз керак.

Янги ташкил топган бошқа шаҳарча ва маҳаллаларда ҳам худди шундай катта қурилиш ишлари олиб борилмоқда.

Жумладан, қадим ботқоқлик ва жарликдан иборат бўлган Октябрь совет колхоз бозори ва унинг атрофини олайлик. Бу ерда давлат маблағлари ва кенг жамоатчилик кучи билан Охунбобоев номидаги майдонга туташган дам олиш боғи вужудга келтирилди. Бир неча минг туп бута, ҳар хил гул кўчатлари, мевали ва манзарали дарахтлар ўтқазилди. Ўнларча километр йўлкага асфальт ётқизилди.

Бозорга кираверишда 2 қаватли «Тоҳир ва Зуҳра» универмаги қурилиб, фойдаланишга топширилди. Район озиқ-овқат маҳсулотлари савдоси бўлимига қарашли 5-магазин кенгайтирилиб, қайта қурилди.

Райониинг маданий ва хўжалик қурилиши соҳасида амалга оширилган ишлар ҳам диққатга сазовордир.

Халқ маорифи соҳасида кейинги йилларда ўндан ортиқ типовой мактаб бинолари қурилди. Райондаги 119, 165, 185, 186, 169, 132-мактаблар ана шулар жумласидандир. Болалар боғчаси тармоғи кенгайтирилди. Масалан, Қорасарой, Собир Раҳимов номли, Сағбон, Тинчлик кўчаларида яшайдиган аҳолига хизмат қилиш учун жами 1000 дан ортиқ бола тарбияланадиган боғча ва яслилар очилди.

1966 йилда янгидан 6 та мактаб, 6 та боғча ва ясли фойдаланишга топширилади. 1967 йилга келиб, мактаб, боғча ва яслилар сони яна ортади. Давлат планларига мувофиқ ўша йили яна 10 дан ортиқ мактаб, боғча ва ясли қурилади.

Коммунизм қурувчиларнинг сиҳат-саломат ва бардам бўлишлари тўғрисида партия, ҳукуматимиз катта ғамхўрликлар қилмоқда. Буни биз Октябрь райони мисолида ҳам яққол кўрамиз.

1964—1965 йиллар мобайнида Сағбон кўчасида 200 ўринли 8-туғруқхона, 950 ўринли касалхона, 50 ўринли стоматология клиникаси ишга туширилди. 1-туғруқхона, 10 ва 1-касалхоналар кенгайтирилди. Чиғатойда 16-болалар поликлиникаси, М. Уйғур номли кўчада 6-бирлашган поликлиника, Қорасарой кўчасида болалар поликлиникаси очилди ҳамда 9, 10-поликлиникалар кенгайтирилди. Студентлар шаҳарчасида республика кўз касалликлари клиникаси ва онкология марказий институти ишга тушди. Барча корхона ва қатор муассасалар қошида амбулатория, медицина пунктлари аҳолига хизмат кўрсатмоқда. Бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин.

КПСС Программасида меҳнаткашларга маданий-маиший хизматни тобора яхшилаб бориш вазифалари белгилаб берилган. Коммунистик партия XXII съезди ҳамда партия Марказий Комитети Пленумлари қарорларини ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIII пленуми қарорларини амалга ошириш юзасидан республикамиз шаҳар ва қишлоқларида катта ишлар қилинди. Шу жумладан Октябрь районида ҳам бу соҳада қатор тадбирлар амалга оширилди. Фақат савдо ва умумий овқатланиш бўйича кейинги йилларда районда 30 дан ортиқ озиқ-овқат, саноат моллари магазини, ошхоналар очилди. 1966 йилда Навоий кўчасида икки қаватли «Салом» чойхонаси қурила бошланади. Охунбобоев майдонида эса тўрт қаватли 400 киши ишлайдиган универмаг, Генерал Узоқов кўчасида икки қаватли гастроном—универмаг 1966 йилда ишга туширилади.

Коммунал хўжалик бўлими йўли билан район территориясини кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш борасида талай ишлар амалга оширилди. 1965 йилда Уста Ширин, Сағбон, Чиғатой, Чимбой, Ҳуррият, Қорасарой, Х. Абдуллаев номли, Космосная, Октепа ва бошқа қатор кўча, проездларга асфальт ётқизилди.

Сайловчиларнинг наказлари асосида бир неча кўчалар электрлаштирилди, водопровод колонкалари ўрнатилиб, тротуарларга асфальт ётқизилди.

Район кўчаларига кейинги йилларда фақат мевали дарахт кўчатлари экиш одат бўлиб қолди.

Шу йилнинг ўзида кўча ва йўлкаларга бир неча минг квадрат метр асфальт ётқизилди. 1965 йилнинг ўзида 25 минг тупдан ортиқ мевали ва манзарали дарахт кўчатлари, гул, буталар ўтқазилди.

Район хўжалигини ривожлантиришга, республика ва шаҳар ташкилотлари сарфлаган бир неча миллион сўм маблағдан ташқари бюджетдан 14,5 миллион сўм сарфланди. Бу шаҳардаги қолган беш район бюджетига солиштирганда анча ортиқдир.

Пойтахтнинг энг йирик саноат ва маданий қурилиш ривожланган районида бўлаётган ва ободончилик соҳасида қилинаётган ишларнинг ҳаммасини санаб, кўрсатиб бериш қийин. Шунинг учун юқорида биз амалга оширилган ва мўлжалланган қурилишларнинг бир қисминигина айтдик.

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги муносабати билан янги йирик қурилишлар амалга оширилади. Жумладан, Сағбон-Қорасарой массивида 4 минг ўринли телефон станцияси, 48 гектар ерда истироҳат боғи ташкил этилади. Шунингдек, 8 та қишки ва ёзги кинотеатр қурилади.

Район территориясининг йил сайин кенгайиши муносабати билан амалга оширишимиз лозим бўлган ишларимиз ҳали кўп.

Партия ва ҳукуматимизнинг яқиндан бераётган ёрдами туфайли район бундан буён ҳам янада обод ва кўркам бўлиб боради.

Бунинг учун район меҳнаткашлари номидан Коммунистик партияга ва Совет ҳукуматига яна бир бор ташаккур айтамиз.

С. НОРҚЎЗИЕВ,
Тошкент шаҳар, Октябрь район ижроия комитетининг раиси.

Суратда: Октябрь Совет колхоз бозорида яқинда фойдаланишга топширилган «Тоҳир ва Зуҳра» номли тайёр кийимлар уйи.
И. Глауберзон фотолари.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«ОНАЛИК БУРЧИ УНУТИЛГАЧ...»

Газетамизнинг шу йил 23 сентябрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида мақола босилган эди. Унда Сурхондарё область, Сариосиё районидаги 32-ўрта мактабнинг директори Ильвира Ҳайитқулованинг аёллар шаънига мутлақо тўғри келмайдиган ножўя қилмишлари ҳақида ҳикоя қилинади.

Ильвира Низомий номидаги Тошкент педагогика институтида ўқиб юрганида курсдоши Омонбой Жалолов билан турмуш қуради. Институт коллективи, ёр-дўстлар уларга бахт-саодатлар тилайдилар. Аммо Ильвира эри билан ишлаш учун ўзи яшаган Сариосиё районига боради. Оз вақт ўтар ўтмас, Ильвира мактаб директори бўлади ва у ҳовлиқиб жонажон йўлдоши Омонбойни хўрлай бошлайди. Фарзандлари — Равшан ва Яшнарнинг кўз ёшларидан ҳам юмшамаган Ильвира сайру томошаларга берилиб кетади, мактаб болалари тарбиясини ҳам унутади. У ўтакетган шилқим шофер Болта Бобомуродов билан топишади, унинг машинасида сайру томошаларга боради. Ильвира шофернинг рафиқаси Ҳинолтхонни қўйдириб, унга тегиб олади.

Район партия комитетининг 12 октябрда бўлиб ўтган бюросида мақола муҳокама қилинди ва коммунистга хос бўлмаган хулқ-атвори учун Ильвира Ҳайитқулова КПСС сафидан ўчирилди.

«ШОИР ХОТИРАСИНИ ЭЪЗОЗЛАЙЛИК»

Газетанинг 9 октябрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган мақолада улуғ ўзбек шоири ва жамоат арбоби Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг Ҳамзаободдаги мақбара — мовзолейи ва музейига етарли эътибор берилмаётгани, музейда фотосурат, плакатларнинг камлиги, бино эскиргани айтилган эди.

Мақола юзасидан Фарғона область партия комитети текшириш ўтказган. Область партия комитетининг секретари А. Маҳмудовнинг ёзишича, мақолада кўрсатилган фактлар тасдиқланган.

Ҳамза музейини кенгайтириш мақсадида область ижроия комитети Ҳамзаободдаги туристик база биносини музейга беришга қарор қилди.

Бу йил қишда музей биноси капитал ремонт қилинади. 1966 йилда шоирнинг ҳаёти ва ижодий фаолиятига бағишланган янги материаллар қўйилади.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги олдига музейни қўшимча илмий ходим ва хизматчи билан таъминлаш, Ҳамзанинг ҳаёти ва фаолиятига тааллуқли суратларни Республика рассомлари виставкасидан олиб бериш каби масалалар қўйилди.

Ҳамзаобод территориясини ободонлаштириш, китоб, сувенир, совғалар сотишни уюштириш каби қатор тадбирлар белгиланди.

ВЬЕТНАМДАН ҚЎЛИНГНИ ТОРТ!

Вьетнам халқи билан бирдамлик митинглари

ТОШКЕНТ. Шаҳардаги энг йирик саноат корхоналаридан бири — тўқимачилик комбинатида 2 декабрь куни ўз ватанининг озодлиги учун курашаётган Вьетнам халқи билан бирдамлик ва дўстликка бағишланган митинг бўлиб ўтди Комбинат партия комитети секретарининг ўринбосари ўртоқ Э. Ҳамидов қисқача нутқ сўзлаб, митингни очади.

— Америкалик агрессорлар Вьетнам осмонидан бомбалар ташлаб, шаҳар ва қишлоқларни вайрон қилмоқдалар, гўдакларнинг қонини тўкмоқдалар—деди минбарга кўтарилган комбинат комсомол комитетининг секретари Л. Кондюхова. — Биз тўқувчилар бутун совет халқи каби озодлик ва тинчлик йўлида кураш олиб бораётган қаҳрамон Вьетнам халқини қўллаб-қувватлаймиз.

Митинг қатнашчилари комбинат ҳузуридаги фабрика-завод ҳунар мактаби комсомол ташкилотининг секретари Таня Ивановананинг ҳаяжонли нутқини зўр эътибор билан тингладилар. «Вьетнамликларнинг озодлик учун олиб бораётган ватанпарварлик кураши ғалаба билан тугашига ишонамиз,—деди ўртоқ Иванова.—Мен бутун коллективимиз номидан шундай деймани: Вьетнамдан қўлингни торт!»

Тайёр маҳсулотлар бўлимининг контролёри Д. Одногулова ва митингда сўзга чиққан бошқа ишчилар ҳам Америка босқинчиларининг Вьетнамдаги агрессиясини кескин қораладилар, озодлик ва мустақиллик учун қаҳрамонона кураш олиб бораётган Вьетнам халқи билан бирдам эканликларини таъкидладилар. Митингда ишчиларнинг агрессорларга кескин нафратини ифодаловчи резолюция қабул қилинди.

ФАРҒОНА. Фарғона ва Қўқон педагогика институтларида бўлиб ўтган Америка империалистларининг Вьетнамдаги агрессиясига қарши норозилик, Вьетнам халқи билан бирдамлик митингларида бир ярим мингдан ортиқ киши қатнашди. Қўқон педагогика институтининг ректори ўртоқ И. Расулев ҳамда митингда сўзга чиққан бошқа ўқитувчилар ва студентлар Вьетнамда империалистлар бошлаган қонли уруш эскалациясини қаттиқ қораладилар, АҚШнинг интервенциясига қарши норозилик билдирдилар

Бутун прогрессив инсоният «Вьетнамдаги уруш тўхтатилсин!» деб талаб қилмоқда. Қўқон пайпоқ-йигирув комбинатининг ишчилари ҳам ана шу талабга ўз овозларини қўшдилар. А. Прохоров, И. Вазнюк, Н. Болдина, М. Исмоилов ўртоқлар Вьетнам масаласини Женева битимлари асосида тинч йўл билан ҳал қилишни талаб қилдилар.

АНДИЖОН. Шаҳар саноат корхоналарида, ўқув юртларида қаҳрамон Вьетнам халқи билан бирдамлик митинглари бўлиб ўтди. Бу митингларда қарийб 18 минг киши қатнашди. Сўзга чиққан ишчилар, инженер-техник ходимлар, студентлар Вьетнам тупроғида бегуноҳ кишиларнинг қонини тўкишни дарҳол тўхтатишни талаб қилдилар ва агрессорларга ўз нафратларини билдирдилар.

БУХОРО. Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхозда артель аъзолари Вьетнам халқи билан бирдамлик митингига тўпландилар. «Ер юзидаги соф виждонли кишилар,—деди колхоз комсомол ташкилотининг секретари Тош Сафоев, — Вьетнамда қон тўкишни тўхтатишни талаб қилиб чиқмоқдалар. Вьетнам халқи ўз курашида ёлғиз эмас. У албатта ғалаба қилади».

Область Советининг депутати, колхоз сут фермасининг ходими Хуршида Сайфиева жафокаш Вьетнам халқи бошига империалистлар солаётган кулфатлар тўғрисида гапириб, вьетнамликлар француз мустамлакачиларини мамлакатни ташлаб чиқиб кетишга қандай мажбур қилган бўлсалар, америкалик босқинчиларни ҳам шундай ҳайдаб чиқарадилар, деб ишонч билдирди.

Митинг қатнашчилари нотиқларнинг Вьетнамда уруш ҳаракатларини тўхтатишни талаб қилиб гапирган сўзларини якдиллик билан маъқулладилар.

Ҳамма жойда ҳам митинглар зўр уюшқоқлик билан ўтди ва қаҳрамон Вьетнам халқи билан бирдамлик намойишига айланди.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ПЕНТАГОННИНГ ХАТАРЛИ ПЛАНЛАРИ

ВАШИНГТОН, 2 декабрь. ТАСС мухбири В. Петрусенко хабар беради:

Пентагон Шарқий-Жанубий Осиёдаги разилона урушни хатарли суратда кенгайтириш режасини тузмоқда. Америка матбуотида босилаётган хабарлар шундан далолат беради. Обзорчи Жозеф Олсоп бугун «Нью-Йорк геральд трибюн» газетасида Жанубий Вьетнамдаги Америка қуролли кучларининг қўмондони генерал Уэстморленд ихтиёрида бешта дивизия бор, чамаси, унга яна бир дивизия ажратиб берилса керак, деб ёзади. Хабардор обзорчилар мудофаа министри Макнамаранинг яқинда Сайгонга қилган визити вақтида Жанубий Вьетнамдаги Америка қўшинларининг сони 300 минг кишига етказилиши мумкин, деган хабарларнинг матбуотда пайдо бўлиб қолганлигини бежиз эмас, деб ҳисобламоқдалар.

Шу ҳафта президент Жонсон Вьетнамдаги урушнинг «стратегик проблема»ларини Макнамара ва давлат секретари Раск билан муҳокама қилади. Ана шу кенгаш арафасида бу ердаги газеталарнинг ҳарбий обзорчилари Вьетнам Демократик Республикасини ва Жанубий Вьетнамда озодлик кучлари контроли остида бўлган районларни бомбардимон қилишни кескин кучайтириш ҳақида Пентагон тез орада оқ уйдан ижозат олади, деган гапни якдиллик билан таъкидламоқдалар. АҚШ ҳозир Вьетнамга ҳар ойда ўн минг тонна бомба ташлаётган бўлса, ҳадемай бу рақам қирқ минг тоннага етказилар эмиш. «Вашингтон пост» газетасининг ҳарбий обзорчиси Жон Норрис олий мартабали ҳарбий намояндаларнинг гапига асосланиб, бугун «Шимолий Вьетнамни бомбардимон қилиш кучайтирилади...», деб ёзади.

Макнамара, деб хабар қилади матбуот, Жанубий Вьетнамдаги партизанларнинг районларига «В-52» бомбардимончи самолётларининг ҳужумларини кучайтириш ҳақида буйруқ берди. Бунинг учун, деб таъкидлайди газеталар, Пентагон фақат Гуам оролларидаги базалардан эмас, шу билан бирга, Филиппин ва Окинавадаги базалардан ҳам фойдаланса ажаб эмас.

АҚШда, дейди Жозеф Олсоп, Шимолий ва Жанубий Вьетнамни кеча-кундуз бомбардимон қилишга ўтишни планлаштирмоқдалар. Лекин Вашингтоннинг агрессив режалари шу билан чекланиб қолмайди. Ҳукуматга яқин турган журналистлар Қўшма Штатлар уруш ҳаракатларини Лаос территориясига кўчиради, деб тахмин қилмоқдалар.

Америка авиацияси Лаосдаги йўлларни бомбардимон қилаётганига бир неча ой бўлиб қолди. Эндиликда эса, деб ёзади Жозеф Олсоп, Америка қўшинларининг Лаосда қуруқликда ҳам уруш ҳаракатлари олиб боришлари мўлжалланмоқда. «Вашингтон ивнинг-стар» газетаси бўлса, бундан ҳам каттароқ гапни айтиб, Америка қўшинлари фақат Лаосда эмас, балки Камбоджада ҳам қуруқликда жанг ҳаракатлари олиб боришга ўтсалар ажаб эмас, дейди.

ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯДА ДОВУЛ

БОНН, 2 декабрь. (ТАСС). Шимолий Рейн — Вестфалия ўлкасида икки кун ғоят қаттиқ довул бўлиб турди. Бу довул Гессен ва Бавария ўлкаларининг баъзи районларига ҳам тарқалди. Қаттиқ шамол иморатларнинг томларини кўчириб юборди, дарахтларни илдизи билан қўпориб ташлади. Вюрцбург шаҳрида довул кўп биноларга шикаст етказди. «Нейе-Рейн цейтунг» газетасининг хабарида айтилишича, Рейн областининг баъзи районларида ниҳоятда кам учрайдиган ҳодиса рўй бериб, қишда момақалдироқ бўлди.

Бавария ва жанубий Гессеннинг кўп районлари қор остида қолди, деса бўлади. Бу районларда 2-3 метр қалинликда қор ёғди.

АМЕРИКАНИНГ «ЭНТЕРПРАЙЗ» АВИАНОСИДАН УЧИБ ЧИҚҚАН ИККИ САМОЛЕТИ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ПАРИЖ, 2 декабрь. (ТАСС). Американинг жаҳонда энг йирик «Энтерпрайз» авианосида жойлашган самолётлари бугун Жанубий Вьетнамдаги уруш ҳаракатларида қатнашдилар. Франс пресс агентлиги мухбирининг Сайгондан берган хабаридан маълум бўлишича, ана шу операция вақтида Америка ҳарбий ҳаво кучлари икки самолётдан ажралган. Бу самолётлардан бирини озодлик армиясининг жангчилари Сайгондан 75 километр шимолда уриб туширганлар, Жанубий Вьетнам ватанпарварлари шикастлантирган иккинчиси эса денгизга тушган.

Ҳозирги вақтда Американинг тўрт авианоси Вьетнам соҳилларида турибди.

«НИКЕЛЬ УРУШИ»

Қўшма Штатлар Франциядан никелли буюмларни келтиришни тақиқлаб қўйди. Америка портларида тақиқланган товарларнинг олти партияси ушлаб қолинди. Таркибида никель бўлган металлардан турли буюмлар ясалади. Шу муносабат билан «Пари пресс-Энтрансижан» газетаси 12 ноябрда қуйидагиларни ёзди:

«Дастлабки босқичда америкаликлар бизнинг ярим фабрикатларимизни киритишга тўсқинлик қиладилар. Лекин уларнинг доктринасини тўлиқ қўлланиш таркибида жуда оз бўлса ҳам француз никели бўлган ҳар қандай машиналарни АҚШга олиб келишни тақиқлашга олиб келади».

Вашингтон бундай камситишни, француз компаниялари ўзларига керак бўлган никелнинг бир қисмини Кубадан сотиб олмоқда ва бу билан ана шу мамлакатга нисбатан Америка иқтисодий блокадасини бузмоқда, деб изоҳлашга уринмоқда. Бироқ, француз матбуотининг ёзишига қараганда, Американинг бундай санкцияси фақат француз компанияларигагина қаратилган бўлиб, Куба никелини сотиб олаётган бошқа Ғарбий Европа компаниялари, чунончи Голландия компанияларига тааллуқли эмас. Бундан ташқари Қўшма Штатларда Куба хом ашёсидан тайёрланган бошқа товарлар ҳам сотилмоқда, аммо Вашингтон бу товарларга нисбатан иқтисодий репрессияни қўллашни зарур деб ҳисобламаётир. «Америкаликлар Мадрид шакарни Кастродан сотиб олмоқда, деган баҳона билан испан конфетларини Америкага келтиришни тақиқлаб қўярмикан?» деб сўрайди киноя билан «Никель» француз компаниясининг президенти жаноб Гийяр.

Парижда французларга нисбатан эълон қилинган «Никель уруши» Вашингтоннинг Қўшма Штатларнинг сиёсий йўлини маъқулламагани учун Францияни «жазо»лашга интилаётганлигининг натижасидир, деб ҳисобламоқдалар. Парижда чиқадиган «Монд» газетаси генерал де Голль НАТО ва умумий бозорни бойкот қилишни давом эттираверса, Америка ҳукумати ўз тазйиқидан воз кечмайди, деб таъкидлаган «Тайм» журналидан цитата келтирди.

(«НОВОЕ ВРЕМЯ»ДАН).

ҲИНДИСТОН—ПОКИСТОН МУНОСАБАТЛАРИ

ДЕҲЛИ, 2 декабрь. (ТАСС). Ҳиндистон Мудофаа министрлигининг кеча берган баёнотида айтилишича, кейинги кунларда Покистон ва Ҳиндистон бўлинмалари ўртасида ўт очишни тўхтатиш линияси бўйидаги бир неча пунктларда отишмалар бўлган. 28 ноябрда Манжлар (Ражастон) пости яқинида бўлиб ўтган отишмалар вақтида покистонлик олти солдат ўлдирилган. Покистонликлар ҳиндларнинг позицияларини миномёт ва пулемётлардан ўққа тутганлар. Ҳинд бўлинмалари жавоб ўти очганлар.

Баёнотда, покистонликлар ўқ узишни тўхтатиш тўғрисидаги битимга эришилганидан кейин бу постни босиб олганлиги кўрсатилади.

КАРАЧИ, 2 декабрь. (ТАСС). Равалпиндида эълон қилинган расмий ахборотга қараганда, ўқ узиш тўхтатилган баъзи бир жойларда Ҳиндистон ва Покистон бўлинмалари ўртасида тўқнашувлар бўлиб ўтган. 30 ноябрда Жайсалмер (Ражастон) секторида тўрт ҳинд солдати ўлдирилган. Бу солдатлар уруш можароси вақтида покистонликлар эгаллаб олган Ҳиндистон территориясига ўтишга уринганлар. Багах районида (Лохурдан шарқда) бўлиб ўтган кучли отишма вақтида беш ҳинд солдати ўлдирилган. Покистонликлар, дейилади ахборотда, жами икки кишини йўқотганлар.

БОСҚИНЧИЛАР ТАЛАФОТИ

ҚОҲИРА, 2 декабрь. (ТАСС). Жанубий Арабистон ватанпарварлари Дхала районида инглиз ҳарбий лагерига ҳужум қилганлиги натижасида инглиз ҳарбий хизматчиларидан икки киши ўлдирилган ва икки киши ярадор қилинган. Арабистон ярим оролининг жанубини озод қилиш миллий фронтининг ахборотида ана шу ҳақда хабар қилинади.

Бу уч сурат ҳам Америка Қўшма Штатларида олинган. Булар оддий америкаликлар АҚШнинг Вьетнамдаги империалистик сиёсатидан дарғазаб бўлаётганликларидан далолат беради. Ноябрнинг бошларида Норман Морисон Вашингтонда, Пентагон биноси олдида ўзига-ўзи ўт қўйди. Бир неча кундан сўнг Нью-Йоркда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти биноси эшиги олдида 22 яшар Рожер Лапорт ўз устига бензин сепиб, ўт қўйиб юборди. У эртасига касалхонада жон берди. Суратларда: чапда — Норман Морисон ўз қизи Тина билан (сурат Морисон ўзига ўт қўйишдан бир неча кун олдин олинган) ўртада — Филадельфияда бўлиб ўтган урушга қарши митинг. Плакатларга «ҳаддан ташқари кўп кишилар ҳалок бўлди», «Вьетнам халқига тинчлик керак» деган сўзлар ёзилган. Унгда — Рожер Лапорт.

(ТАСС фотохроникаси).

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

«КУШАНДА»

Қирғизистон энтомологлари денгиз сатҳидан уч минг метр баландликдаги тоғ яйловларида ўтлар сершира бўлишини аниқладилар. Лекин ана шу ўтлар жуда тез қуриб қолади. Бунинг сабаби — мекофел каналари экан. Бу кана хушбўй ўт-ўланлардаги ширани сўриб, уни тезда қуритиб юборади. Лекин бу каналар тоғ этакларидаги яйловларда сира учрамайди. Чунки, бу яйловларда уларнинг «кушанда»си — чумоли бор.

Ҳозир олимлар чумолиларни баланд тоғлардаги яйловларга «кўчириш» ва шу туфайли у ердаги ширадор ўтларни асраб қолиш тадбирларини кўрмоқдалар.

ҚОПЛОН БИЛАН ОЛИШУВ

Помирлик шофер Д. Холматов ўз машинасини баланд тоғ йўлидан Мурғоб посёлкаси томон шиддат билан ҳайдаб борарди. Шу пайт машинанинг чироғи йўлда турган катта қоплонни ёритди. Шофёр тормоз босишга улгирмасдан машина қоплонга бориб урилди. Холматов «ўлжа»сини олиш учун кабина эшигини очиб пастга тушди. Йиртқич ўлмаган экан. Яраланган қоплон унинг оёғига ёпишди. Олишув бошланди. Шофёрнинг ҳамроҳи чакмон келтириб, қоплоннинг бошини ўраб олди. Шундай қилиб йиртқич ўлдирилди.

«СОВЕТСКИЙ СОЮЗ» журналидан.

«ҚЎРИҚЧИ»

Пишиқчилик. Жўякларда ҳар хил сабзавот ўсимликлари ўсиб ётибди. Қушлар учиб келиб пишиб ётган помидор, қовун-тарвузларни чўқимоқчи бўлади. Шу пайт пайкал ўртасида турган «қўриқчи» гир айланиб, «қўллари»ни баланд кўтариб, бўғиқ товуш билан қичқиради. Қушлар ҳар ёққа учиб кетишади.

Бу — жонли қўриқчи эмас, балки электр қўриқчидир. Бу ажойиботнинг автори голландиялик деҳқондир. «Қўриқчи» фотоэлементлардан ясалган бўлиб, у электрон ёрдамида ишлайди.

«ЗНАНИЕ—СИЛА» журналидан.

ВЬЕТНАМ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИДА

ХАЛҚ ФАХРЛАНАДИ

«Америка империалистлари Вьетнамда урушни қанчалик кучайтирган сари Вьетнам хотин-қизларининг агрессияга қарши ва жамоат ишлаб чиқаришини ривожлантириш учун курашдаги масъулияти шунчалик ортиб бормоқда».

Вьетнам Демократик Республикасида ана шу шиор остида хотин-қизлар ўртасида «уч мажбурият» ватанпарварлик ҳаракати пайдо бўлиб, кенг қулоч ёзди. Ишлаб чиқаришда армияга кетган эркаклар ўрнида ишлаш; болалар ҳақида яхши ғамхўрлик қилиш, жамоат ва шахсий хўжаликни муваффақиятли олиб бориш: Америка самолётларига қарши курашаётган армияга ва халқ лашкари жангчиларига ҳар томонлама ёрдам бериш, керак бўлиб қолган тақдирда эса сабот билан жанг қилиш—бу ҳаракатнинг мазмуни ана шундай.

Биргина Ха-Нам вилоятининг ўзидагина беш юздан ортиқ хотин-қиз, қишлоқ кооперативларининг раиси ва раис ўринбосарлари бўлиб ишламоқда. Меҳнаткаш хотин-қизлардан икки мингдан ортиғи ишлаб чиқариш бригадаларининг бошлиқларидир. Америка самолётлари тез-тез ҳужум қилиб турган Нге-Ан вилоятида 200 мингдан ортиқ хотин-қиз ишлаб чиқаришда эркаклар ўрнини эгаллади. Вьетнам Демократик Республикасида жуда кўп хотин-қизлар «кўнгилли зарбдор ёшлар бригадалари ва группалари» сафига қўшилди.

«Уч мажбурият» ҳаракати мамлакат шаҳарларида ҳам кенг қулоч ёзди. Республика саноат корхоналарида 10 мингдан ортиқ хотин-қиз корхона, дастгоҳ ва цехларни бошқаришда эркаклар ўрнида ишлаш учун махсус курсларда ўқидилар. Тўқимачилар шаҳри Нам-Динда 86 социалистик меҳнат бригадасига хотин-қизлар бошчилик қилмоқда.

Хотин-қизлар Америка авиацияси бостириб кирган пайтда унга қарши курашадилар. Жанг бўлаётганда хотин-қизларни траншеяларда ва артиллерия батареялари позицияларида учратиш мумкин. Улар снарядларни ташиб беришади ва жароҳатланганларнинг яраларини боғлашади. Ўзини мудофаа қилувчи отрядларнинг кўпчилигини фақат хотин-қизлар ташкил этади.

ИНЖЕНЕРЛАРНИНГ ЯНГИ ОТРЯДИ

Яқинда Вьетнам Демократик Республикасининг пойтахтида Ханой политехника институти сиртқи бўлимини битирган 234 студентга инженерлик дипломларини топшириш маросими бўлди. Бу олий ўқув юрти республиканинг яхши жиҳозланган илмий маркази ҳисобланади. Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилган янги корпусларда юзлаб аудиториялар, 100 лаборатория, бир қанча кутубхона ва минг ўринли конференция зали, кинозал, босмахона бор.

Ханой политехника институтини ВДРда миллий техника кадрлар тайёрлаш ўчоғи деб аташади. Бу олий ўқув юрти тўққиз йил ичида мамлакатга турли техник мутахассисликлар бўйича беш мингдан ортиқ дипломли инженер етиштириб берди.

ТАЛАНТЛАР ФЕСТИВАЛИ

Ханойда саноат корхоналари, кооперативлар, Халқ армияси ва мамлакат халқ лашкарлари бадиий ҳаваскорлик коллективларининг фестивали тўрт кун давом этди. Америка агрессиясига қарши кураш, Ватан манфаати йўлида фидокорона меҳнат қилиш — фестивалнинг асосий темаси бўлди.

ВДР халқ талантларининг кўриги катта муваффақият билан ўтди.

КУАНГ-БИН ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ ИШИ

17-параллелда жойлашган Куанг-Бин вилоятининг деҳқонлари шолидан мўл ҳосил олдилар. Бу ерда гектаридан 20 центнердан ортиқ ҳосил етиштирилди. Бу вилоят тарихида ҳосилдорлик яхши бўлган 1963 йилдагига қараганда анча ортиқдир.

Куанг-Бин вилоятининг аҳолиси Америка қароқчиларига қарши курашда ҳам катта муваффақиятларга эришди. Вилоят осмонидан юздан ортиқ Америка самолёти уриб туширилди.

И. САВВИЧЕВ,
АПН махсус мухбири.
ХАНОЙ. (Телефон орқали).

Редактор ўринбосари Х. ЁДГОРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО

4 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.03, 8.15, 13.30, 18.00, 19.00, 19.10, 19.50, 23.00 — Сўнгги ахборотлар.

6.15 — Концерт, 6.45 — Гимнастика, 7.35 — Эшиттиришлар программаси, 8.25 — Концерт.

9.15 — «Совет Ўзбекистони», 9.23 — «Правда Востока», 9.53 — «Ленин байроғи», 16.00 — «Правда» газеталарининг обзори.

9.30 — Симфоник рақслар, 9.45 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун (тож.), 10.10 — «Совет демократияси байрами» деган суҳбат. Автори Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Р. Саҳибоев. 10.30—Шарқ халқлари куйлари, 11.10 — СССР Конституцияси куни ҳақида, 11.25 —Топишмоқли концерт, 12.15 — Спорт эшиттириши (рус.), 12.30— Ўрта Осиё республикалари халқларининг қўшиқлари, 12.50 — Завод маркасининг шаъни учун (рус.), 13.00 — Чорвадорлар учун (қоз.), 13.40 — Эстрада концерти, 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун, 16.15 — Ёшлар учун музикали соат, 17.20 — Уйғур куйлари, 18.10 — Клаудио Вилла куйлайди, 18.30 — Концерт, 19.20 — Озарбайжон куйлари, 20.00 — Эстрада-рақс концерти, 21.20 — Концерт, 22.00 — Халқаро темада, 22.10 — Эстрада концерти, 22.50 — Эртаги кун эшиттиришлари, 23.10 — Дам олиш кечаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

4 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — Маша ва айиқ (болалар учун), 17.40 — Телевизион янгиликлар, 17.55 — Реклама ва эълонлар.

Ўзбек тилида: 18.05 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — Тянь-Шаннинг зангор юраги (телефильм).

Рус тилида: 18.30 — Эстрада концерти, 19.30 — Чет эл кинохроникаси ва Оддий мўъжиза номли бадиий фильм.

21.15 — Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида: 21.20 — Ўзбек қизи овози.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 4/XII да премьера Коппелия.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА—4/XII да Қотил.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 4/XII да Тошболта ошиқ, 5/XII да кундуз Ўғил уйлантириш, кечқурун Қари қиз.

КИНО

Ишонгим келади — НАВОИЙ номли, «ЁШ ГВАРДИЯ», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Балли, ҳамшира — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз соат 12, 2 ва 3 ярымда).

Дайди (1 ва 2-серия) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз соат 5 ва кеч 8 да), «ИСКРА» (3-залда кундуз соат 5-10 минутдан кеч 8 яримгача).

Утда тоблангaнлар — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «МОСКВА» (кундуз соат 12, 2 ва 4 да), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз 12 ва 2 да).

Беш кечаю беш кундуз (кундуз соат 2 ва 5 да), Узоқ юлдуз нури (кундуз 4 ва кеч 7 ярымда) — «ДРУЖБА».

Қоидасиз ўйин — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, кундуз 1 ярим, 5 ва кеч 8-10 минутда).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

4 декабрда

ҲИНДИСТОН

МАНИПУР РАҚС ТРУППАСИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Труппа раҳбари — Сингхайит.

Концерт кеч соат 7 ярымда бошланади. Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан ва район кассаларида кундуз 12 дан сотилади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

„Юность“ цирк коллективи,

қизиқчилар группаси, совет цирки усталарининг

ГАСТРОЛИ.

Кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

5 декабрда

Байрам концерти

Концертда: СССР халқ артистлари Ҳалима Носирова, Мукаррама Турғунбоева, Саодат Қобилова, Галия Измайлова, Ўзбекистон ССР халқ артистлари Карим Зокиров, Саттор Ярашев, Насим Ҳошимов, Жамол Низомхўжаев, Клара Юсупова, Гулнора Маваева, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Эргаш Йўлдошев, Михаил Давидов, Жўра Қосимов, Ҳалима Комилова, Авнер Бараев, Раҳим Исахўжаевлар қатнашади.

Халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

5 декабрь кундуз соат 3 да 4, 6-синф ўқувчилари учун музикали абонемент бўйича:

«ЎЗБЕКИСТОН КОМПОЗИТОРЛАРИ ЯРАТГАН ЯНГИ АШУЛА, МУЗИКА ВА РАҚСЛАР»

деган темада

ИККИНЧИ

КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ

Лектор — музикашунос И. Акбаров.

Концертда: Ўзбекистон эстрада оркестри, Ўзбек давлат филармониясининг торли квартети, ўзбек халқ чолғу ансамбли, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар ва солистлар қатнашади.

Абонементлардан ташқари билетлар Концерт зали кассасида ва район кассаларида сотилади.

ПРОПАГАНДИСТЛАР ВА ПАРТИЯ МАОРИФИ ШОХОБЧАЛАРИНИНГ ТИНГЛОВЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ЗАРУР МАТЕРИАЛЛАРНИ ҚУЙИДАГИ

журналлардан

ТОПАСИЗ:

Коммунист,
Партийная жизнь,
Политическое самообразование,
Вопросы истории КПСС,
Вопросы философии,
Вопросы экономики,
Мировая экономика и международные отношения,
Международная жизнь,
Наука и жизнь,
Советы депутатов трудящихся,
Советские профсоюзы,
Плановое хозяйство.

Бу журналларнинг келишини «Союзпечать» киоскалари ва магазинларидан кузатиб боринг.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

ЎЗБЕКИСТОН МАШИНАСОЗЛИК САНОАТИ ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ЖАМИЯТИ

7, 8, 9 декабрда, Округ Офицерлар уйида (Тошкент шаҳар, Энгельс кўчаси, 13-уй)

УСКУНА РЕМОНТИНИ ТАШКИЛ ҚИЛИШ МАСАЛАСИДА

Бутуниттифоқ илмий-техника

конференциясини

ЎТКАЗАДИ.

Конференцияга мутахассислар таклиф этилади.

1965 йил 16 декабрь кундуз соат 2 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети ҳузуридаги педагогика фанлари юзасидан илмий даражалар бериш бўйича бирлашган совет мажлисида (Тарас Шевченко кўчаси, 20-уй) педагогика фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

К. Абдураззоқова: «5-синфда она тили дарсида ўқувчилар активлигини ошириш» деган темада.

Ж. Фаёзов: «Ўзбекистон мактабларида химияни қишлоқ хўжалиги билан боғлаб ўқитиш» деган темада.

Диссертациялар билан университет кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

Навоий кўчаси, Бодомзор проезд, 12-уйда турувчи Мунаввар Мусаевна Ирисбоеванинг Заводская кўчаси, Трубний тупик, 26-уйда турувчи Комил Обидовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари—27283. Партия турмуши—33469, 27221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш ва халқаро ҳаёт — 31226. Коммунистик тарбия — 31455. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалиги — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

№ 283. ИНДЕКС 64543. Р. 02483